

kuifje

Nr 46
42e jaargang
10-11-87

HET WEEKBLAD [...]GD VAN [...]

Beelden en Dokumenten
RADAR-VLIEGTUIGEN

BRUCE J. HAWKER
ALLES OF NIETS

40 F — NEDERLAND f 2,65

STRIP-3-DAAGSE Den Haag

20, 21 en 22 november 1987

Speciaal voor hen die dachten dat ze jammerlijk genoeg de Strip-3-daagse in Breda begin september gemist hadden, omdat zij toen ergens aan een strand in het zonnige zuiden lagen, is er goed nieuws en natuurlijk ook voor de anderen. Dé Strip-3-daagse gaat door in het Congresgebouw in Den Haag op 20, 21 en 22 november 1987 onder de mooie titel: **De Negende Hemel.** De 3-daagse is uitgegroeid tot het evenement op stripvlak in de Lage Landen en dat komt omdat de organisatoren (Het Stripschap) bezeten zijn van strips.

Op het programma staan o.a. volgende items:

— een boekenbeurs met ± 60 stands;

— een ruilbeurs waarbij zowel zeldzame als goedkope spullen aan bod komen;

— 200 tekenaars zullen er hun werk signeren waaronder Morris, Tibet, Rosinski, Denayer, Bilal, Vandersteen, Chaillet, Lambil, Hardy en de rest van het Vlaamse en Nederlandse tekenheir;

— een conventie rond het thema 'geweld in de strip', begeleid door de tekenfilmpjes van Tex Avery;

— de Rockin'Belly-show die echte Nederlandse rock en lol brengt;

— een Asterix-filmfestival, n.a.v. het verschijnen van **Asterix in Indusland**;

— de studio Vandersteen verhuist eventjes naar het Congresgebouw;

— een stripquiz;

— tentoonstellingen rond o.a. Willy Vandersteen, Hans Kresse, Loekie de Leeuw, Hugo Pratt en Urbanus;

— de uitreiking van de Stripschapprijs, dit jaar voor Gerrit de Jager;

— een kinderstripveiling;

— ...

Nog wat praktische gegevens:

— Het Congresgebouw (Churchillplein 10, Den Haag) is te bereiken met tram lijn 7 vanaf station Den Haag (Centraal Station) of tram lijn 8 vanaf station Den Haag (Hollands Spoor);

— de toegangsprijs bedraagt fl. 8,5 per persoon per dag, of fl. 15 voor de drie dagen;

— leden van Het Stripschap ontvangen flinke kortingen en voordelen;

— Het Stripschap kun je bereiken voor alle inlichtingen en aansluiting op nr. 020/852229 (Postbus 11335 — 1001 GH Amsterdam).

Peter Thoresen

Bruce J. Hawker

SAMENVATTING: Nu ze meester zijn van de Lone, zullen Bruce en zijn gezellen proberen het schip uit de haven te halen. Aan wal, zijn de Spanjaarden bereid te onderhandelen met die schurk Teixido om de Puzzel in handen te krijgen...

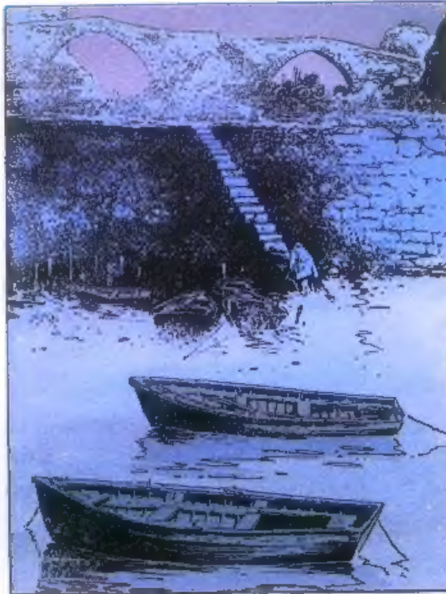
SLA OM

Bruce J. Hawker

WILLIAM VANCE
A.-P. DUCHATEAU

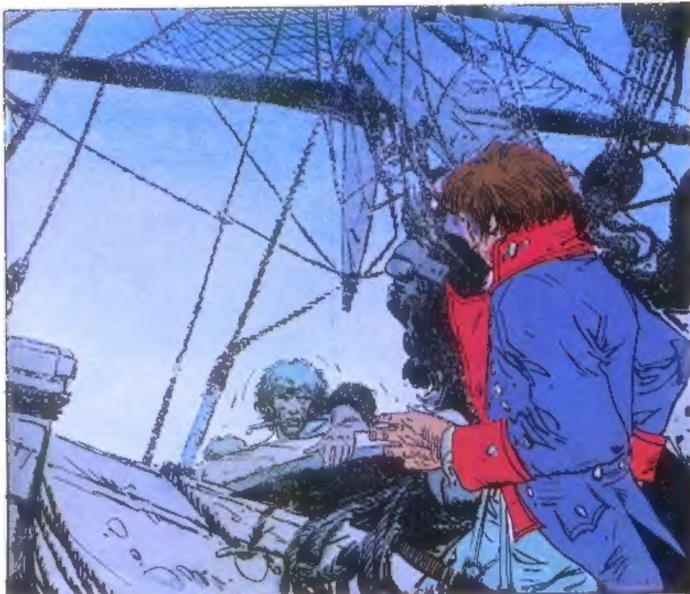

BWAAAOM

BWAA

DE HAVENCOMMANDANT, SNEL! EEN ZAAK VAN LEVEN OF DOOD!

WAAR WACHTEN WE OP MET AANVALLEN?

WE MOGEN DE HAVEN NIET TE VROEG EN NIET TE LAAT AANVALLEN... DE VERWARRING IS VOORAL BEDOELD OM DE "DONS" UIT TE SCHAKELEN OP HET MOMENT DAT BRUCE EN ZIJN MANNEN -ALS HET LUKT- PROBEREN DE TWEE SCHEPEN DE HAVEN UIT TE KRIJGEN...
EN ALS HET MISLUKT?

BRUCE IS DUIDELIJK GEWEEST, DIANA: IN DAT GEVAL MOETEN WE BEIDE SCHEPEN MET ONZE KANONNEN IN DE GROND BOREN!

SLA OM

Bruce J. Hawker

wordt vervolgd

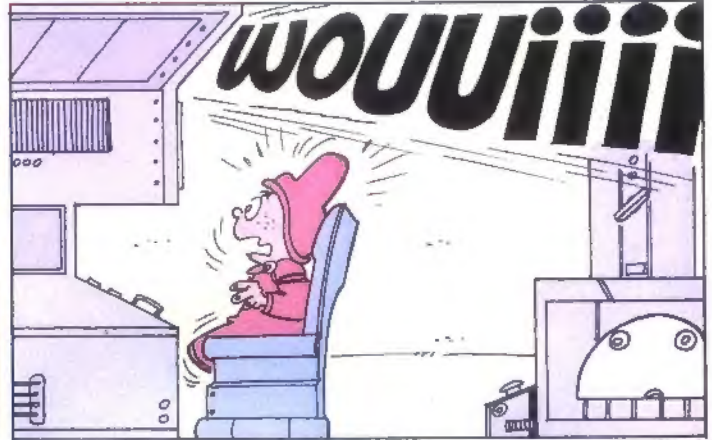

Meneer Edouard

WAAR IS HET EERSTE ALBUM? KIJK SNEL UIT, NAAR "KRIEBELS IN JE BUIK"

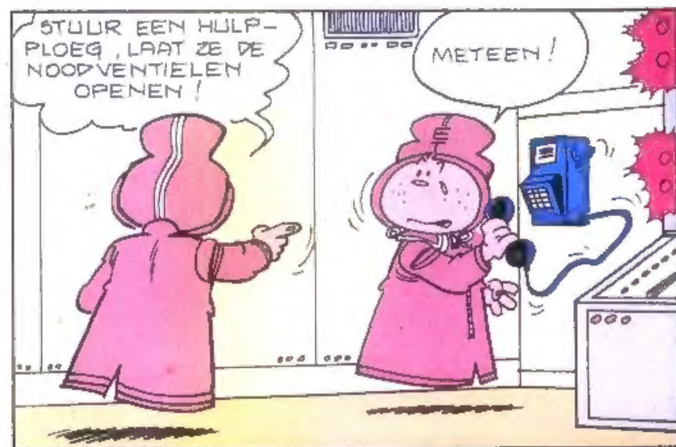

104 A-

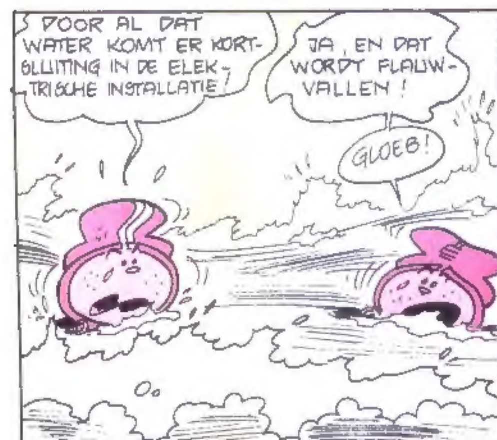

104 B-

ERNST * DIDGÉ 87 *

Hard optrekken en weinig drinken, dat doe ik als geen ander.

Niks te zien, niks te bespeuren. Geen kat die me volgt als ik wegschiet. Vlam! 145 per uur. En dit met mijn basismotor van 954 cm^3.

Niemand die opkan tegen m'n sterke karrosserie met glasvezelelementen.

Onderhoud? Laat ze maar komen. Eén keer alle 25.000 km. Niet meer, niet minder.

Geen rivalen in m'n kategorie. Met m'n verhouding gewicht/vermogen en m'n zitruimte sla ik alle rekords.

En als 't op drinken aankomt, ontfutselt niemand me de titel: 3,9 liter per 100 bij 90 km/u.

Niks aan te doen. Ik ben de beste. Spijtig voor de anderen. Zoveel te beter voor u.

MODEL	AX 10 E/RE Frankrijk	KONKURRENTEN Frankrijk	Duitsland	Duitsland	Italië
Cilinderinh. (cm^3)	954	956	993	1043	999
Topsnelheid	145	137	140	142	145
Verbruik					
90 km/u	3,9	4,9	4,7	5,6	4,5
120 km/u	5,6	6,8	6,4	7,5	5,9
Cx coëfficiënt	0,32	0,35	0,36	0,37	0,34

De AX-keuze (6 modellen, 3 motors) : 954 cm^3 - 145 km/u - 3,9 l; 1124 cm^3 - 161 km/u - 3,9 l; 1360 cm^3 - 168 km/u - 4,2 l.

CITROËN

WILLEM TELL
EEN MIDDELEEUWSE WESTERN

De mooiste helden zijn degenen die bedacht worden, en er zijn er die bijzonder tot de verbeelding spreken. Zo hebben de Zwitsers hun beroemde Willem Tell. Deze nationale glorie, voortgesproten uit de pen van de Duitse toneelschrijver Friedrich Schiller heeft echter nooit bestaan. Maar wat doet dat ertoe? Het land had een symbool van zijn onafhankelijkheid nodig: Willem Tell had daar alle kwaliteiten van en was daarom bijzonder geschikt. Er werd een aantal plaatsen bedacht waar hij geleefd zou hebben. Er werd een geboortehuis voor hem aangewezen en op alle plaatsen waar hij iets heldhaftigs had verricht werden gedenkstenen aangebracht. Tenslotte geloofde men zelf zo heilig in zijn realiteit dat anderen het ook gingen doen. Maar hoe merkwaardig dat ook moge lijken, geen enkele televisie-organisatie, zelfs niet de Zwitserse, had tot nu toe ooit het rijke en veelbewogen leven van deze figuur op het scherm gebracht. Want of Willem Tell nu een legende is, hij behoort daarom niet minder tot de geschiedenis en verdient dus net zo goed als J.R. om een tv-superstar te worden. Maar eindelijk is dat dan gebeurd. Zijn avonturen worden in een coproduktie van Frankrijk, de Verenigde Staten en Engeland het onderwerp van een internationale serie in 72 afleveringen.

Het initiatief tot dit televisie-epos kwam van de jonge Engelse producers Anthony Horowitz, Mark Grensyde en Simon Oakes, samen met de Cinércom, een Franse produktiemaatschappij, en samen hadden ze al een reeks uitzendingen over grote poppenspelers gemaakt, waarvan de regie werd toevertrouwd aan Jim Henson, de schepper van de «Muppet Show». Om dit nieuwe plan te verwezenlijken hadden ze enerzijds een Amerikaanse partner nodig die

de internationale dimensie van het produkt zou verzekeren door de uitzending in de Verenigde Staten, en anderzijds een partner die zelf het produkt zou fabriceren en het uitzenden in de Franstalige landen. De gelegenheidsfirma Crossbow (kruisboog) richtte zich daarom tot het derde Franse tv-net, dat zowel de produktie als de uitzending op Europese schaal kon waarborgen. FR3 Lyon, uitgerust met een technische ploeg die over de nodige «know how» beschikte, belastte zich met de fabricage van deze saga. Voor de Amerikanen betekende deze serie over Willem Tell de terugkeer van een genre: het romantische genre, de held, de avonturen en het spektakel. Het US publiek is kennelijk verzadigd van «Dallas» en «Dynasty»-achtige series die de schermen bevolken. Politieseries worden steeds minder populair. In een verlangen naar eenvoudiger zaken en waarachtiger verstrooling meenden de Amerikanen dat «Willem Tell» die rol uitstekend zou kunnen spelen, en voor de tv-kijkers eens iets heel anders zou zijn dan ze gewend zijn. Vandaar dat de R.H. Incorporation instemde met het voorstel tot coproduktie.

Maar wat voor belang kan een Amerikaanse producer erbij hebben een serie bestemd voor de Verenigde Staten in Frankrijk op te nemen? Hoofdzakelijk de architectonische achtergrond die zo'n serie niet kan missen: een hele reeks kastelen en bouwwerken uit de tijd. «Om de middeleeuwse sfeer, die onontbeerlijk is voor de authenticiteit van dit verhaal, te reconstrueren», zegt Steven North-Rhi, «hebben we in Frankrijk onvergelijkelijk mooie plekken gevonden, die gemakkelijk toegankelijk zijn en die deze serie een waarde geven die in de Verenigde Staten voor geen geld te krijgen was geweest.» De Amerikanen hebben een meerderheidsbelang (60 %) in de produktie, en het is dan ook duidelijk dat ze er wel brood in zagen.

Voor FR3, die graag een zo groot mogelijk publiek wil bereiken en tegelijk bijzondere en unieke programma's brengen, is dit de gelegenheid om te tonen hoezeer ze daar in staat zijn iets tot stand te brengen dat tegelijk ambitieus en populair is. Het was vooral een kans om internationaal door te breken, omdat Franse produktie buiten de grenzen nauwelijks aan de bak komen. Behalve dat ze 60 % van het budget dekken, hebben de Amerikanen zich ook verplicht Franse technische hulpmiddelen en ploegen te gebruiken, alsmede Franse regisseurs.

«Willem Tell», dat in meer dan 40 landen zou moeten worden uitgezonden, is inderdaad een van de meest ambitieuze projekten waaraan een Europees televisiestation heeft meegewerkt. Drie jaar voorbereiding en opnamen, zes regisseurs, een internationale rolbezetting, een budget van tegen de 400 miljoen BF (ƒ20 miljoen)... in elk geval is het de grootste onderneming van de FR3 tot nu toe. En het zal niet de enige blijven... «De Medici's», «Napoleon en Europa», «De Kinderkruistocht» zijn ook al genoemd als onderwerpen die voor boeiende televisieavondjes kunnen zorgen.

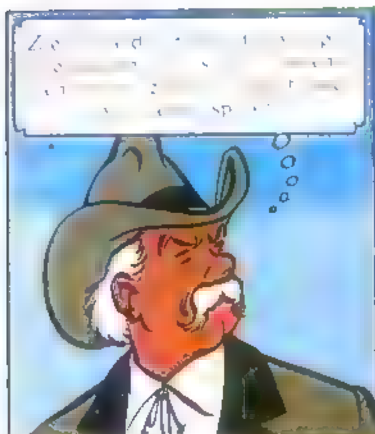
De 24 eerste afleveringen worden op dit moment uitgezonden. Op 15 juni begonnen de opnamen van een tweede serie, ook van 24 afleveringen, die eind dit jaar klaar moet zijn. In juni 88 begint tenslotte het werk aan de 24 laatste afleveringen. Wat de rol van Willem Tell betreft, die is toevertrouwd aan de Amerikaanse acteur Will Lyman. Hij is in de Verenigde Staten erg bekend om zijn prestaties op de planken van Broadway, hij debuteerde in de film met «Jaws» van Steven Spielberg en hij heeft ook meegewerkt aan talloze televisieseries, waaronder het befaamde «Spencer for Hire».

J.L.L

CHICK BILL

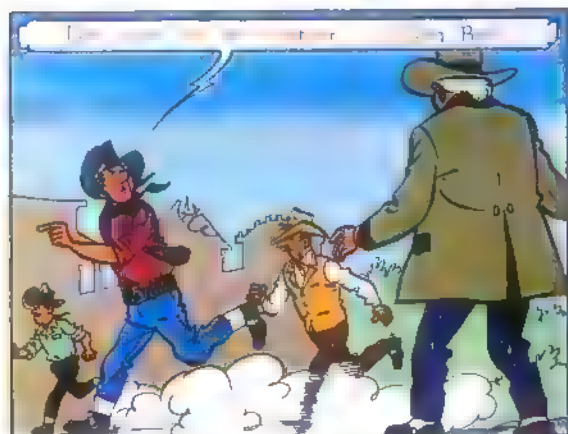
SAMENVATTING: Hoe moeten we de bandiet van de echte Kid Ordinn onderscheiden? Zo de bevolking van Wood City arresteert de bedrieger en iedereen is er blij om. Alleen Kleine Poeder die is niet overtuigd.

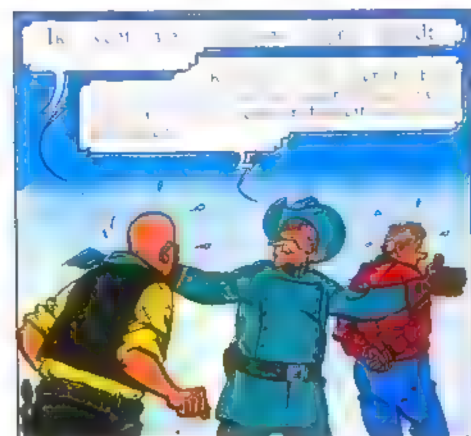

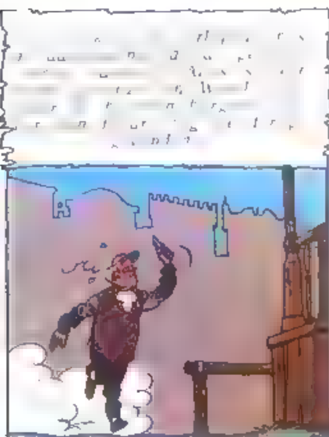

SLA OM

CHICK BILL

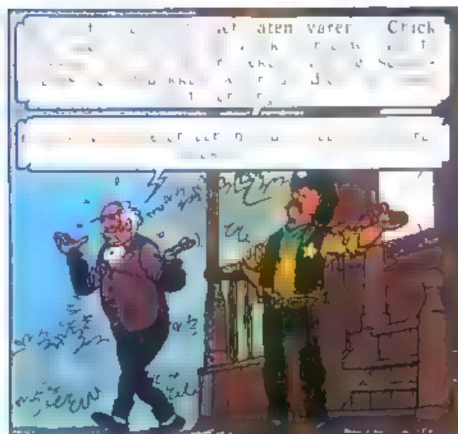
TIBET

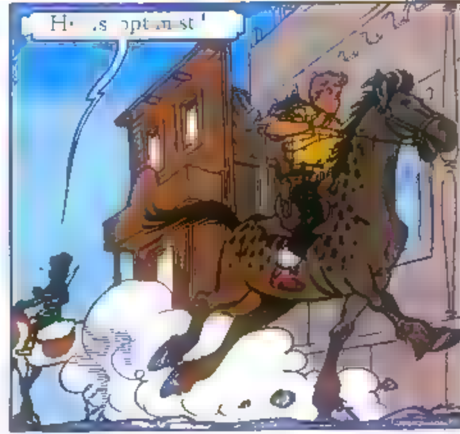

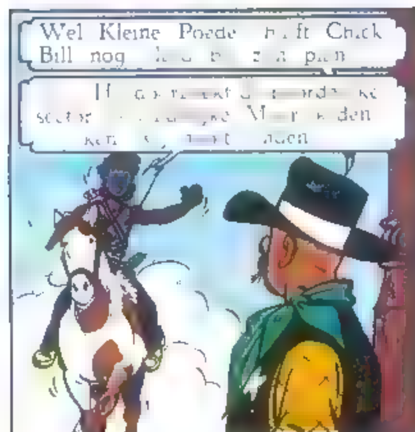

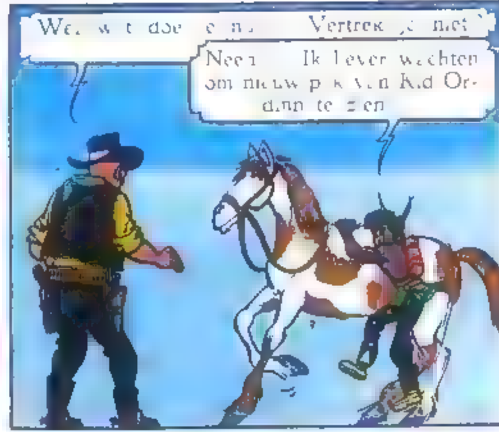

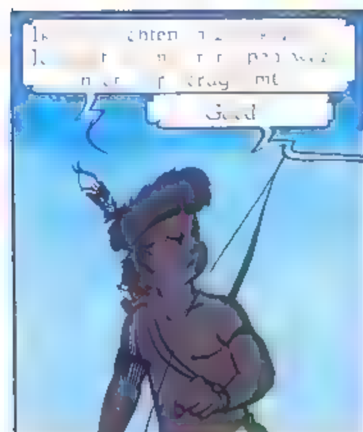

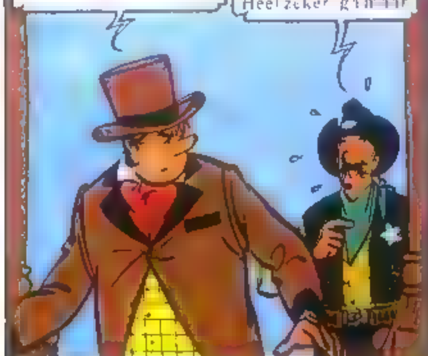

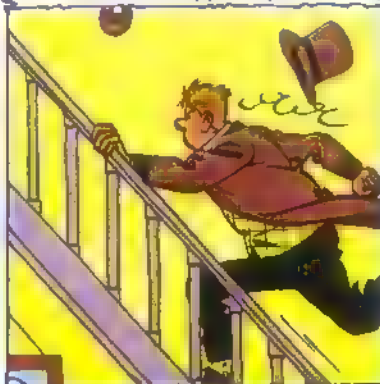

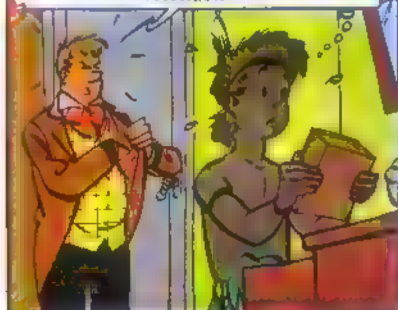
DE TWEE GEZICHTEN VAN KID ORDINN

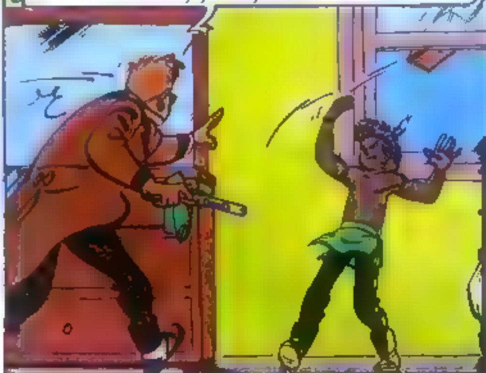

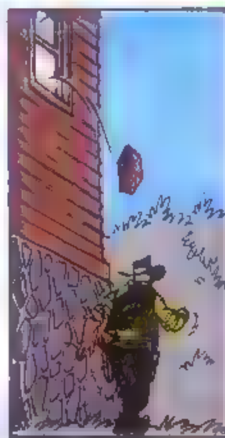

Wie herinnert zich nog de dramatische gebeurtenissen in Parasolos? De arme Kid Ordinn werd ontvoerd en op de troon gezet van Parasolos, om Viva Patata, zijn evenbeeld, te vervangen Deze laatste was door generaal Cab Stokos achter slot en grendel gedraaid (1)

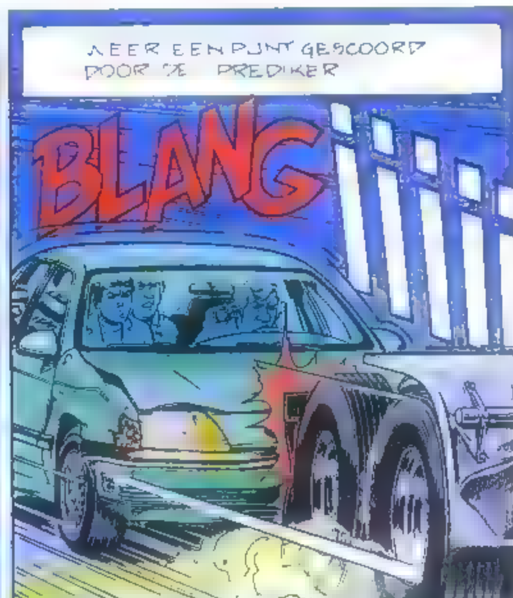
wordt vervolgd

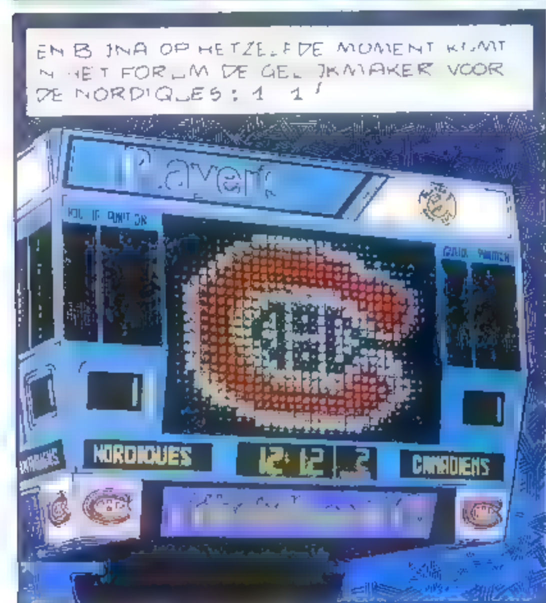

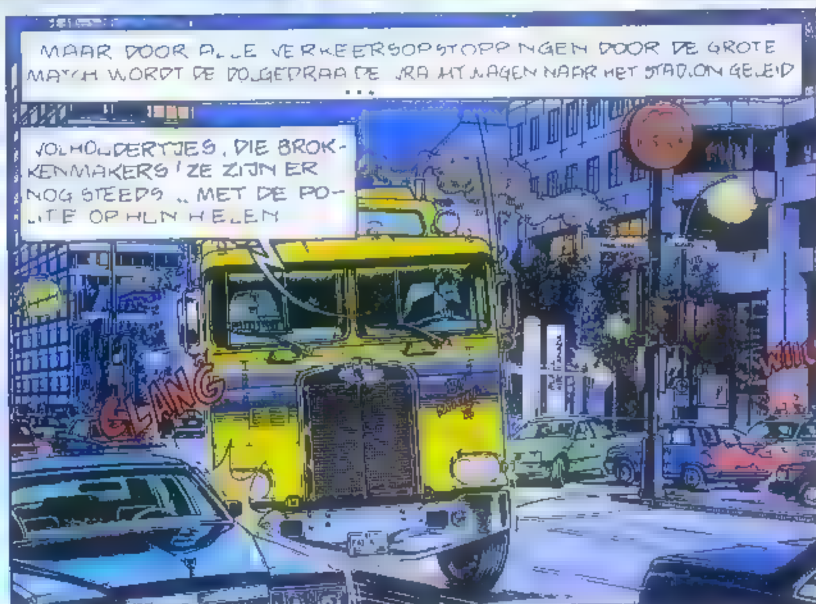
DE BROKKENMAKERS

CHRISTIAN DENAYER
A. P. DUCHATEAU
YVAN FERNANDEZ

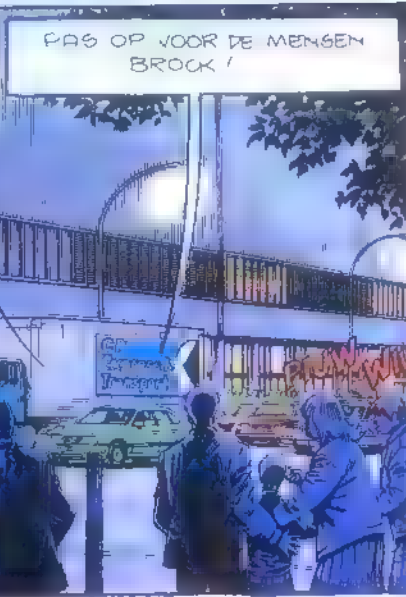

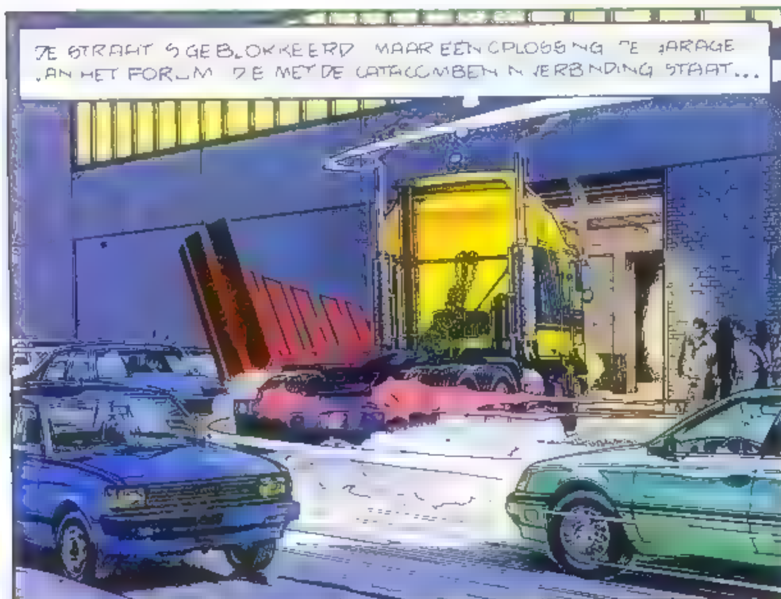

SAMENVATTING: De Bro[illegible] de Prediker [illegible]

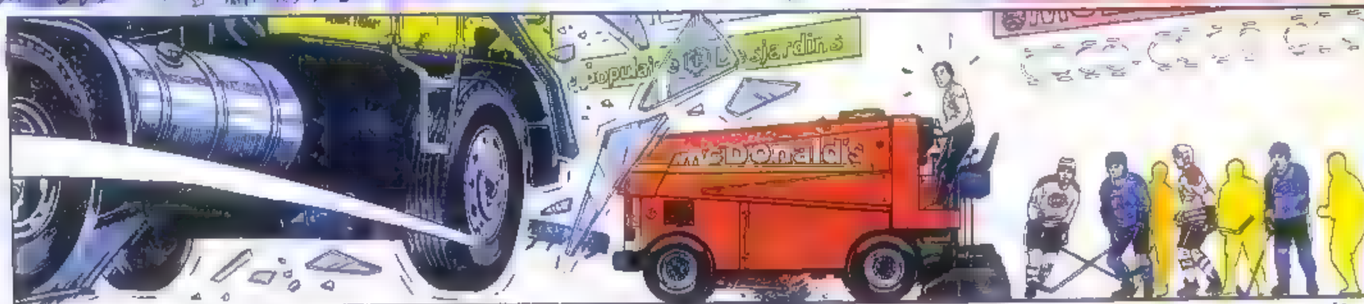
ACHTERVOLGINGSMATCH.

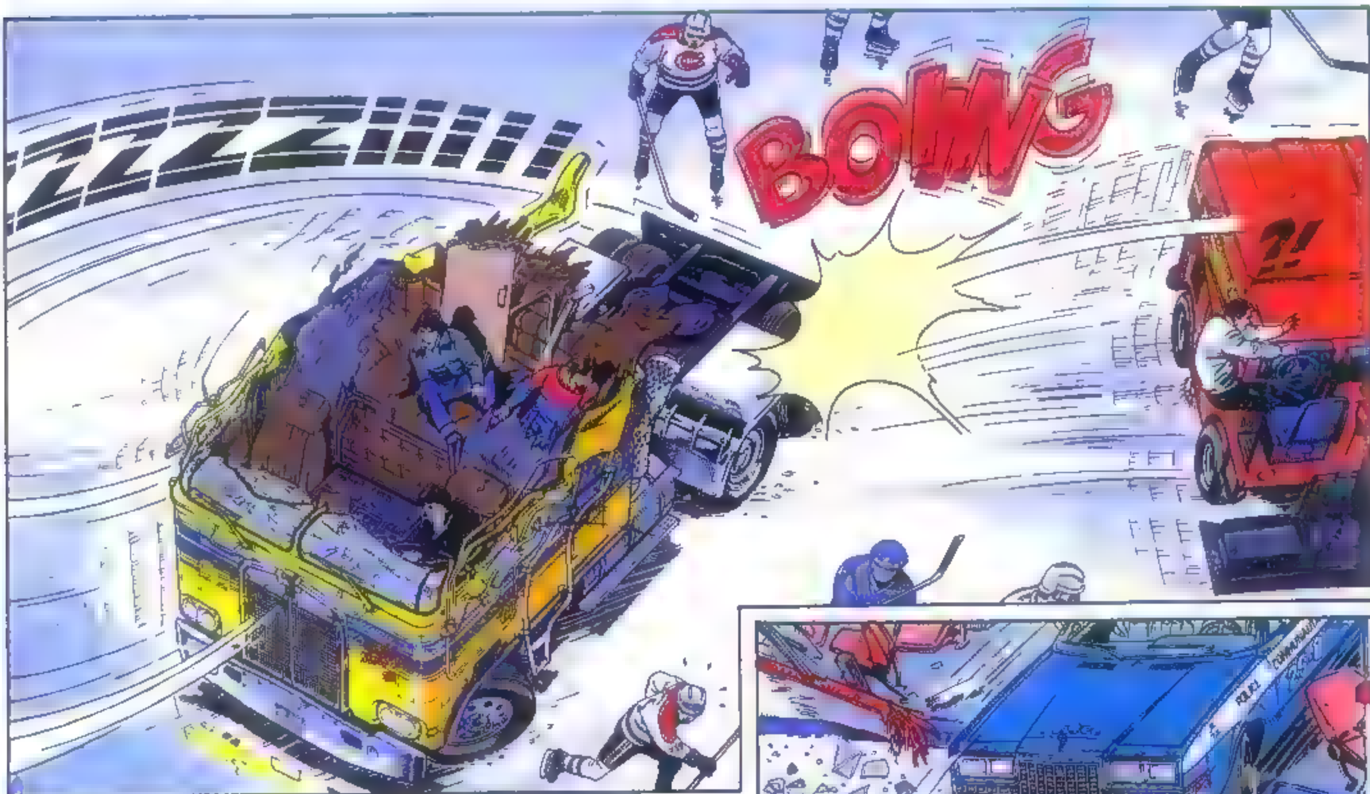
EN OPEENS STORMT EEN STALEN MONSTER HET STADION BINNEN OVER AL PANIEK ZAAIEND.

SLA OM

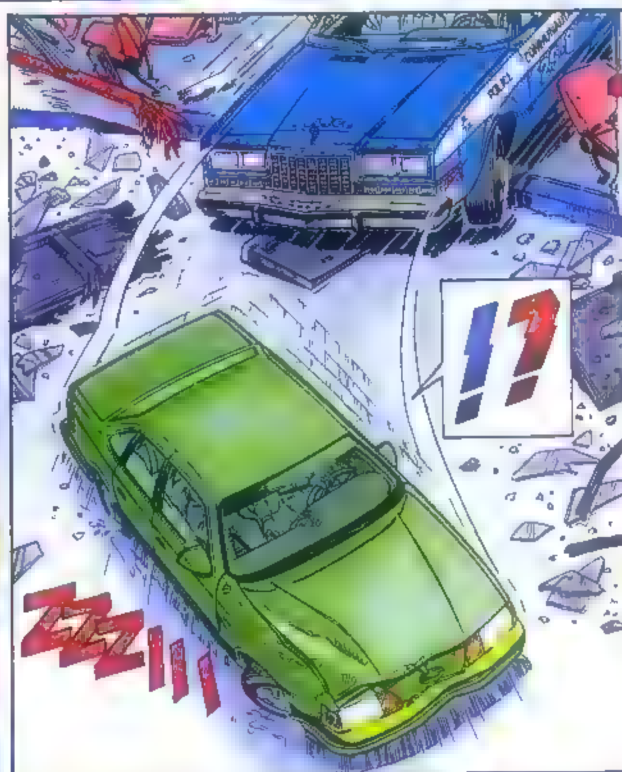

DE BROKKENMAKERS

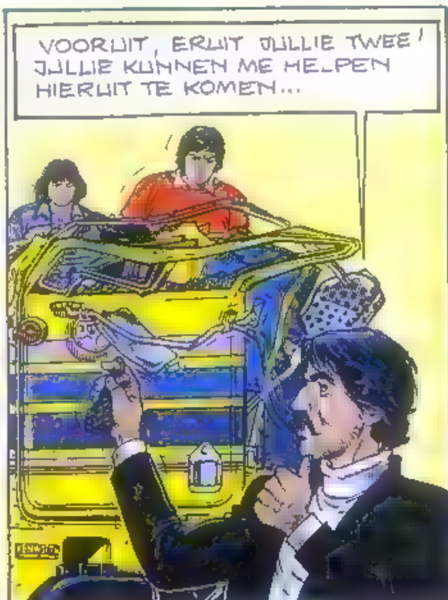

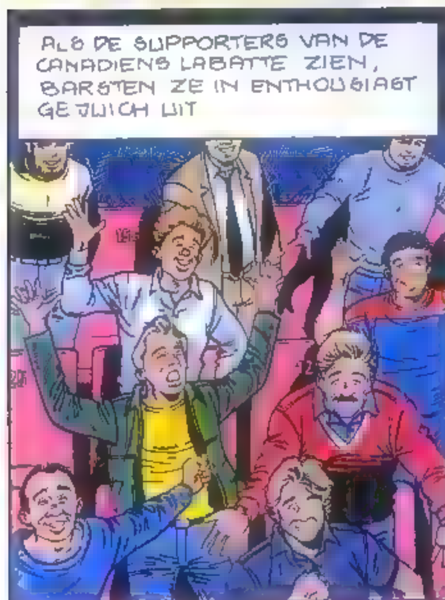

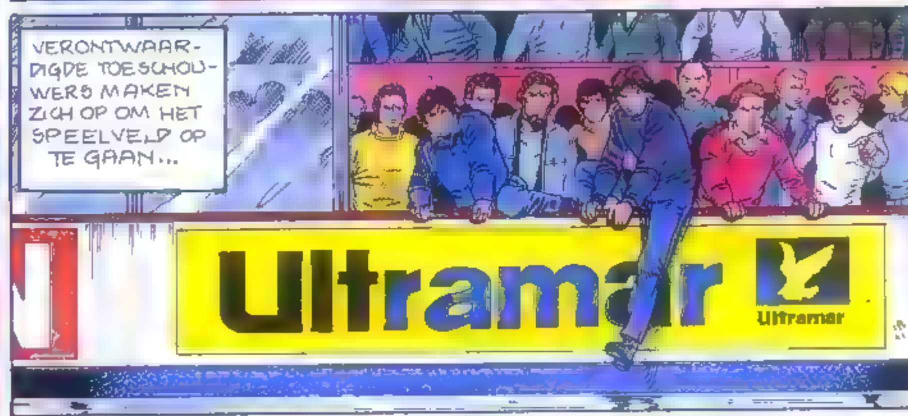

EEN GRANAAT? HIJ IS VOLKOMEN GESCHIFT!
PAS OP ... OF HET WORDT EEN RAVAGE .. HET PUBLIEK . DE SPELERS .

VOORUIT, ERUIT JULLIE TWEE! JULLIE KUNNEN ME HELPEN HIERUIT TE KOMEN...

SMEERLAP! MOORDENAAR!
PAS OP, JIJ KAMPIOEN! GEEN BEWEGING OF ALLES GAAT DE LUCHT IN..

ALS DE SUPPORTERS VAN DE CANADIENS LABATTE ZIEN, BARSTEN ZE IN ENTHOUSIAST GEJUICH UIT

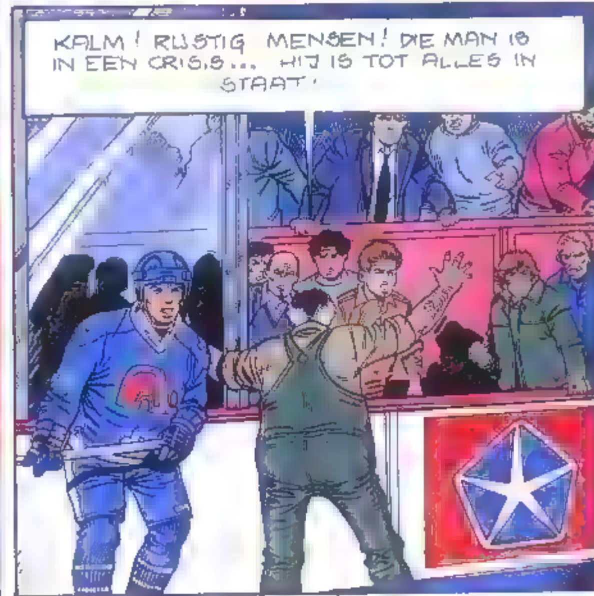

... EN JOUWEN ZE DE "PREDIKER" UIT..

VERONTWAARDIGDE TOESCHOUWERS MAKEN ZICH OP OM HET SPEELVELD OP TE GAAN...
Ultramar

Ultramar

WE MOETEN HET PUBLIEK SNEL IETS MEDEDELEN OF HET DRAAIT UIT OP EEN BLOEDBAD.

NIEMAND NIEMAND DICHTERBIJ... OF... OF...

KALM! RUSTIG MENSEN! DIE MAN IS IN EEN CRISIS... HIJ IS TOT ALLES IN STAAT!

EN ALS OM DE WOORDEN VAN JACK TE BEWIJZEN...
GOED DAN! JULLIE HEBBEN HET GEWILD!

SLA OM

DE BROKKENMAKERS

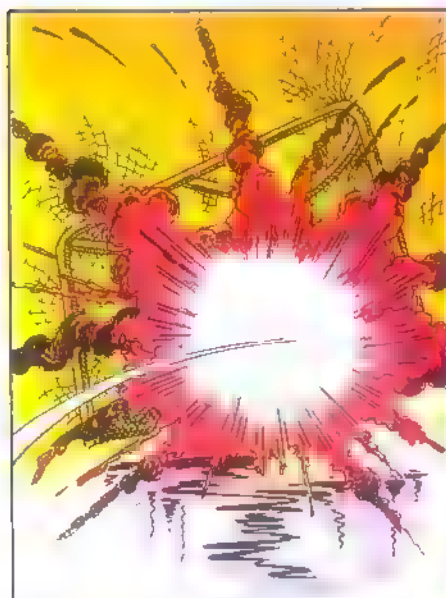
"KIDNAPPING IN FLASH-BACK"
AVONTUUR EN NOSTALGIE
IN MIJN NIEUW ALBUM!

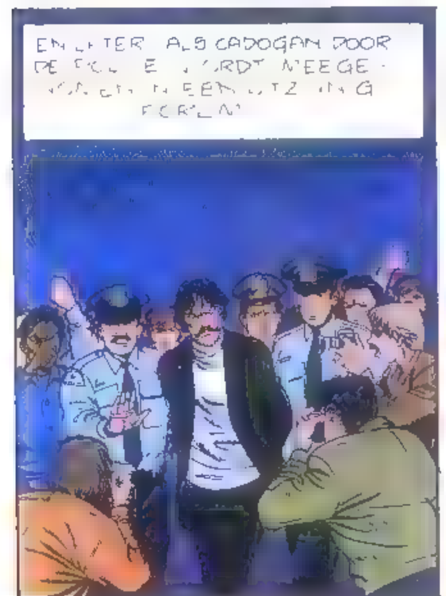

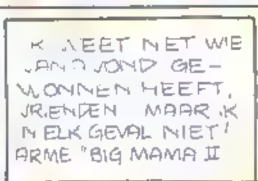

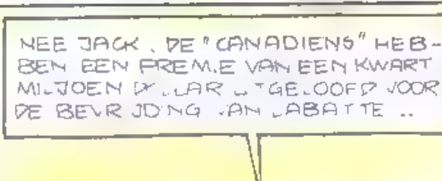

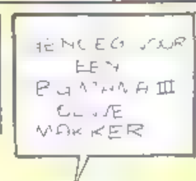

A.P. DUCHÂTEAU

EINDE

ZO'N ACHTERVOLGINGSMATCH HAD HET FORUM VAN MONTREAL NOG NOOIT BELEEFD. DE ONTMOETING TUSSEN DE "CANADIENS" EN DE "NORDIQUES" WERD DUS MAAR UITGESTELD EN DE ORGANISATOREN ZOUDEN ZEKER DE BROKKENMAKERS UITNODIGEN OM TE KOMEN KOKEN VOOR DE TV

MET DANK AAN: Denis LAPALME, Jean-Guy DUPONT, Raynald St HILAIRE, Guy GOUJON UIT MONTREAL, QUEBEC
Richard LANGLOIS IN SHERBROOKE (QUEBEC).
Jean GODERNIAUX IN WAVER (BELGIË)

Voor mijn kameraad DUPA die ...

Dag liefste tante. Bedankt voor 't aapje. 't Is al 5 keer mee gaan voetballen.

Ik noem 'm Chico, en hij is m'n beste vriend. Waar ik ga, gaat hij ook. En dan is het altijd reuzelol geblazen.

Chico is oersterk, en gelukkig maar, want als ie mee gaat voetballen, wordt er nogal wat getrokken en gesleurd. Daarom zat ie gisteren van kop tot teen onder het slijk.

Toen stak Mama 'm in de wasmachine. Ik dacht, daar komt ie nooit heelhuids uit. Maar ik was mis, want daarna was ie weer net zo zacht als toen ik 'm van jou kreeg.

's Avonds neem ik 'm mee naar bed. Dan liggen we lekker dicht bij elkaar, en vertel ik 'm al mijn geheimen. Je merkt het liefste tante, Chico is echt mijn beste vriend. Voor altijd.

DAKIN. GEGARANDEERD GOED VOOR DUIZEND KNUFFELS.

DRAGNET

We zijn in Los Angeles. De hele stad is in opschudding. Een duister complot brengt namelijk de vrijheid en het welzijn van de inwoners in gevaar (waarden waaraan ze sinds jaar en dag zeer gehecht zijn). Om een eind te maken aan deze verraderlijke golf van corruptie doet men een beroep op de meest integere gerechtsdienaren van de stad. Twee van de scherpste speurneuzen van de politie beginnen een veelbewogen onderzoek naar de bronnen van deze verontrustende dreiging. En dat brengt hen vanzelfsprekend in een bijzonder hachelijke situatie. Maar als je weet dat de acteurs die deze supersmerissen vertolken Tom Hanks en Dan Aykroyd zijn, dan begrijp je meteen dat je een reeks verwikkelingen te zien krijgt die verre van dramatisch zijn.

Voor ons Europeanen, is dit fantasievolle duo misschien een ontdekking maar voor het Amerikaanse publiek betreft het een herontdekking. In de jaren 50 waren detective Joe Friday en zijn compagnon Pep Streebek bijzondere populaire televisiehelden van een serie die in die tijd langer draaide dan «Dallas» en «Dynasty» hebben gedaan. Het was in zekere zin de «Miami Vice» van die dagen. «Onze film» zegt trouwens de regisseur «is een amusante homage aan deze televisiereeks die klassiek in zijn soort werd.»

De nieuwste avonturen van dit fameuze tweetal danken we vooral aan een gag-specialist: de onweerstaanbare en talentvolle Dan Aykroyd die, behalve dat hij een van de hoofdrollen speelt, ook medewerker was aan het scenario. Hij werd met «1941» van Steven Spielberg ontdekt als een van de meest begaafde komische acteurs van zijn generatie, en ontwikkelde zich tot een vindingrijk scenarioschrijver met de scripts voor «The blues brothers», «Trading Places» en «Ghostbusters» waarin hij ook een van de sterren was. «Als jochie fascineerde de figuur van Joe Friday me al», verklaart hij. «Samen met inspecteur Clouseau was hij voor mij de meest buitengewone detective ter wereld. Ik deed zijn accent na, zijn gebaren, zijn manier van lopen. Als er een figuur is die ik echt wilde spelen dan was hij het wel.»

VAN DE RADIO NAAR DE FILM

In 1940 bedacht de blijspelschrijver Jack Webb de eerste onderzoeken van Joe Friday voor de radio. Elke episode was geïnspireerd op ware gebeurtenissen waarop hij een parodie maakte. Heel Amerika spitste de oren bij de eerste

tonen van de herkenningsmelodie. In 1951 maakte de televisie zich meester van het idee. Er kwam een serie van die triomfen vierde tot 1970. «Dat enorme succes», merkt Dan Aykroyd op, «kwam voornamelijk voort uit het realisme waarmee de auteurs politieverhalen behandelden. Ik vind dat een goede komedie absoluut gebaseerd moet zijn op de realiteit. De stijl van de serie was volkomen origineel. Daarom heb ik me bij het schrijven van het scenario ingespannen om trouw te blijven aan de uitgangspunten van Jack Webb. Al jarenlang droom ik ervan zijn helden te doen herleven, maar ik wist niet hoe ik dat aan moest pakken. Toen de Universal-studio's me meldden dat het idee hen interesseerde, was ik zo opgetogen dat ik antwoordde dat ze het scenario dezelfde week nog zouden krijgen!»

Die belofte hield hij, zij het met medewerking van zijn vaste compagnon Alan Zweibel. Robert Weiss en Tom Mankiewicz, producer en regisseur, hielpen ook mee. Bij de opnamen deed een groot deel improvisatie de rest. Een van de scenarioschrijvers was op de set aanwezig en herschreef, naar gelang de omstandigheden, de dialogen ter plaatse.

Voor Mankiewicz was «Dragnet» de eerste film die hij regisseerde, maar zijn ervaring als scenarioschrijver bleek daarbij van kapitaal belang. Als co-auteur van de meeste filmavonturen van James Bond en Superman en als auteur van «The Deep» en «Ladyhawke» heeft de avonturenfilm voor hem geen geheimen meer. «Mijn film is in wezen een actiefilm waarin de humor schuilt in de teksten van Dan Aykroyd die echter in de lijn blijven van die van Jack Webb. Wij hebben de figuren ook wat persoonlijke trekjes gegeven.»

JOE EN PEP

De kern van deze komedie schuilt in het contrast tussen de karakters van de hoofdpersonen. Jack Webb had de figuur van Joe Friday scherp omschreven maar die van zijn partner was minder nauwkeurig. «Joe,» vertelt Dan Aykroyd, «is een politieman die van zijn vak houdt, maar die regelmatig in opstand komt tegen de niet altijd even correcte methoden die in zwang zijn bij de politie. Hij had zo zijn eigen manieren om een onderzoek te leiden. Hij was volkomen onomkoopbaar en voor generaties Amerikanen was hij een toonbeeld van eerlijkheid. Hij was bovendien erg geheimzinnig. We zijn er nooit achter gekomen waar hij woont of wat hij thuis deed. Ik zelf heb altijd het gevoel gehad dat hij op zoek was naar de ideale vrouw. Het leek me daarom grappig om hem verliefd te laten worden door dat ijsblok te confronteren met een meisje dat al zijn dromen belichaamt. Al jad Jack Webb de figuur goed gedefinieerd, die van mij is een neet van de andere geworden, een die uit bewondering zijn karaktertrekken heeft overgenomen.

«Pep Streebek», zegt Tom Hanks, die voor hem speelt, was aanvankelijk een figuur van het tweede plan. Hij werd trouwens op de tv door verschillende spelers vertolt. Degene die Dan en ik hebben geschapen is een soort samenvatting van alle anderen. Zoals wij hem in elkaar hebben gesleuteld is hij ook een uitstekend politieman. Maar zijn gedrag heeft niets gemeen met dat van Joe. Hij oefent zijn smerissenberoep uit zoals hij het op de tv en in films ziet, met klappen en revolvers. Een onstuimige jongen. Hij is voortdurend in opstand tegen het gezag en zijn gedrag heeft hem al een paar overplaatsingen opgeleverd. Toch is hij een oprechte jongen. Hij is een soort outlaw, maar hij is tot alles bereid om zijn partner te helpen.»

Joe en Pep zijn natuurlijk niet de enigen in dit verhaal. Aan hun zijde zien we Christopher Plummer in de rol van de eerzuchtige eerwaarde Whirley, een priester die achter een deugdzaam uiterlijk een perverse geest verbergt. Het is zijn eerste Amerikaanse komedie sinds «The pink panter». Dabney Coleman, bekend van «Tootsie» en «Wargames» is Jerry Caesar die, met het fortuin dat hij verdient met de verkoop van erotische films, meent fatsoen te kunnen kopen. Harry Morgan speelt kapitein Gannon, politiechef van Los Angeles. Diezelfde rol speelde hij al in de tv-serie.

Tenslotte noemen we Alexandra Paul, de charmante Connie, die denkt in Joe de man van haar leven gevonden te hebben.

Jean-Louis LECHAT

TECHNISCHE KAART
Een Universal **produktie**, ... gebracht ...
Regie: Tom Mankiewicz
Scenario Dan Aykroyd, Alan Zweibel, Tom Mankiewicz
Camera Matthew F. Leonetti
Muziek Ira Newborn
Spelers Dan Aykroyd, Tom Hanks, Christopher Plummer, Harry Morgan, Alexandra Paul, Dabney Coleman, Elizabeth Ashley, Jack O'Halloran e.v.a.

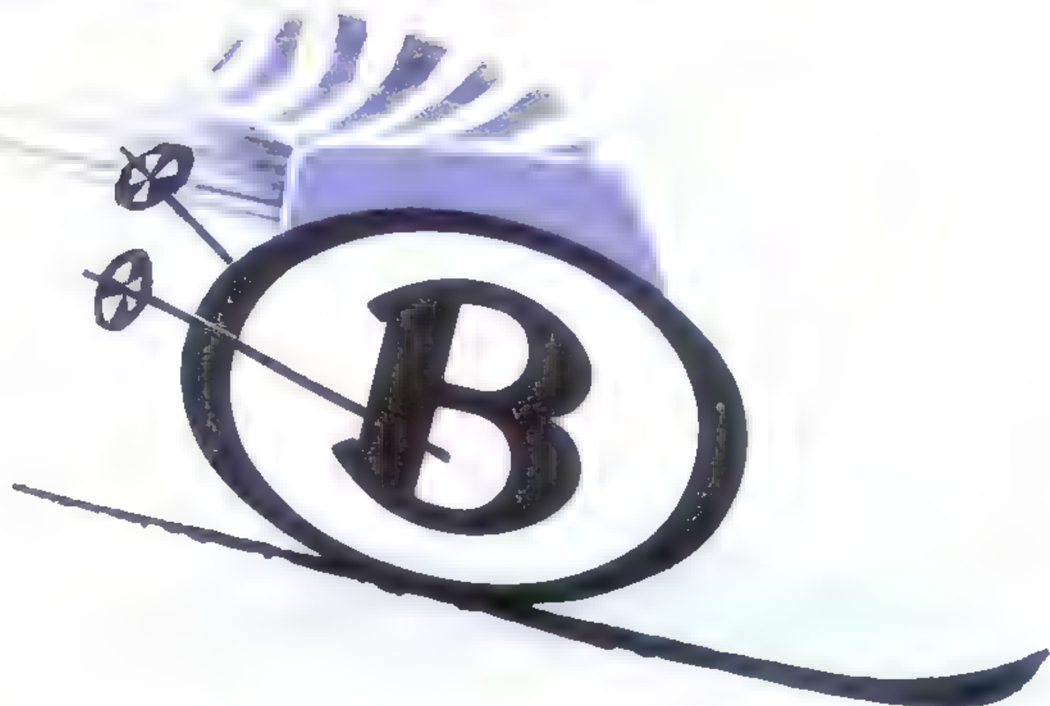

Snel, vlot, veilig...

De trein mag er zijn!

'n Sneeuwvakantie wordt nog prettiger per trein..

's Avonds stapt u in, zonder u om 't weerbericht te bekommeren. En na een verkwikkende nacht ontwaakt u als in 'n droom.

Want 's morgens bent u ter bestemming.
Fit en vakantieklaar!

Kent u onze reisformules?

U reist ofwel
- per dagtrein, en in geval u richting Alpen spoort, dan kan het tegen TGV-snelheid;
- of per rechtstreekse nachttrein in een lig- of bedplaats.

En de speciale wintersporttarieven?

Forfaitaire prijzen alles-inbegrepen, Railtour en FTS. Met zonnige voordelen voor gezinnen en groepen... al vanaf 2 personen!.

Alle gewenste inlichtingen worden u graag gegeven in de stations en de erkende reisbureaus.

PTOEIH

DALE
DIDGE

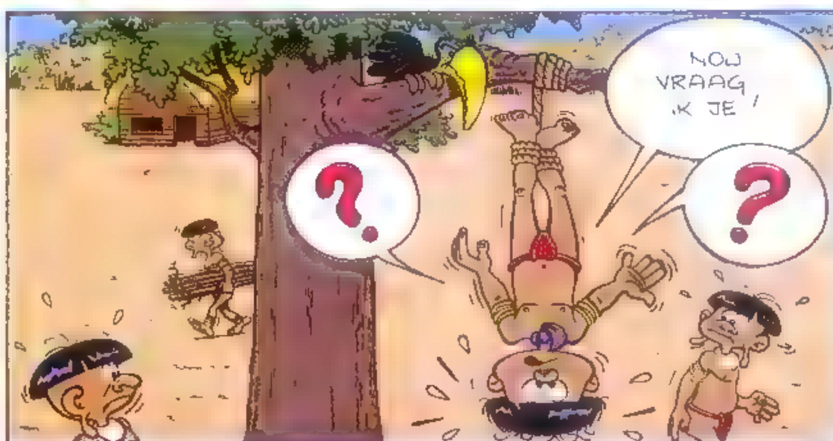

BEELDEN & DOKUMENTEN

De AWACS

Het idee om over een vliegende radar te kunnen beschikken dateert in feite al uit de Tweede Wereldoorlog, toen de US Navy in de Stille Oceaan geconfronteerd werd met het te korte bereik van de luchtbewakingsradar van zijn schepen, als vijandelijke vliegtuigen te laag kwamen aanvliegen.

Dat te korte bereik lag niet aan het geringe vermogen van de radar, maar aan de kromming van de aardbol. Radargolven verplaatsen zich in rechte lijn, en het is dus onmogelijk om achter de horizon te «kijken». Oplossing: een radar naar grote hoogte brengen, namelijk aan boord van een vliegtuig. Maar dat was makkelijker gezegd dan gedaan... want de radars uit die tijd waren breekbaar, omvangrijk en gebruikten veel elektriciteit, zodat ze slecht in de lucht gebruikt konden worden. De eerste AEW-toestellen — aangepaste «Avengers» — waren niet bepaald doeltreffend.

Het duurde tot de jaren zestig voor de eerste efficiënte AEW ontstond. Dat was een versie van de Grumman Tracker (een tweemotorig patrouilletoestel voor onderzeebootbestrijding), voorzien van de inmiddels klassieke «schotel». Tegelijkertijd zette de USAF in Vietnam min of meer experimenteel verschillende versies van de Lockheed EC-121 Super-Constellation in. Dat was de eerste echte AWACS, want hij combineerde de functies van radarbewaking en vliegende commandopost.

De Sowjets bleven niet achter, en hun «Moss» droeg ook de klassieke «radarschotel». Het toestel werd aan India geleverd, en daar met enig succes ingezet tijdens het Indiaas-Pakistaanse conflict in 1973.

Intussen was door de vooruitgang in de elektronika mogelijk geworden radars te maken die tegelijk licht, krachtig en betrouwbaar waren — en dat was nodig om ze in de lucht mee te voeren. Na de S2 Tracker AEW van de US Navy volgde de E2C Hawkeye, die nog steeds gebruikt wordt, en wel met veel succes door de Israëlische luchtmacht tijdens het Libanese conflict in 1982. Het «AWACS-programma» dat door de USAF aan Boeing was toevertrouwd heeft de E-3 Sentry opgeleverd. Datzelfde toestel (met een verbeterde elektronische installatie) werd uitgekozen door de NATO en daarna, elektronisch vereenvoudigd, door Saoedi-Arabië.

De E-3/NATO AWACS, afgeleid van de Boeing 707, is een «vliegende radarpost», een echte commandopost in de lucht. Hij vervoert inderdaad, behalve de radar en de instrumenten die daarvoor nodig zijn, ook alle elektronische apparatuur en het personeel dat nodig is voor het leiden van een luchtoorlog.

De AWACS van de NATO kunnen dus rechtstreeks samenwerken met de jagers en jachtbommenwerpers in de lucht, onafhankelijk van de grondradarstations. Ze kunnen ook met die laatste in verbinding treden via een «data link»; de «landschap-radar», zoals de AWACS-operateurs die zien, kan worden doorgeseind naar de schermen van een grondstation en andersom.

De AWACS van de NATO dragen, in plaats van de nationale kokardes, de blauwe «windroos» en het opschrift NATO - OTAN». De bemanningen zijn internationaal, maar de toestellen staan ingeschreven in... het Groothertogdom Luxemburg, en wel om belastingtechnische redenen. Wat wil je? Ook de NAVO-strijdkrachten in Europa zijn onderworpen aan de BTW!

AEW: Airborne Early Warning: waarschuwingssysteem in de lucht.

AWACS: Ariborne Warning And Control System: waarschuwings- en commandosysteem in de lucht

data link: verbindingssysteem (per radio of anderszins) waarmee gegevens rechtstreeks van computer tot computer kunnen worden doorgegeven of van een computer naar een ver verwijderde terminal.

NADGE: Nato Air Defense Ground Environment. Multinationaal geïntegreerd luchtverdedigingssysteem, dat zich uitstrekt van de Noordkaap tot in Oost-Turkije, en dat radarstations, computers en onderling verbonden controle- en commandocentra omvat.

Een AWACS van de US Navy. Dit is de W2F-1 Hawkeye. De radar boven op de romp heeft een doorsnede van 6 m. (Foto: US Navy)

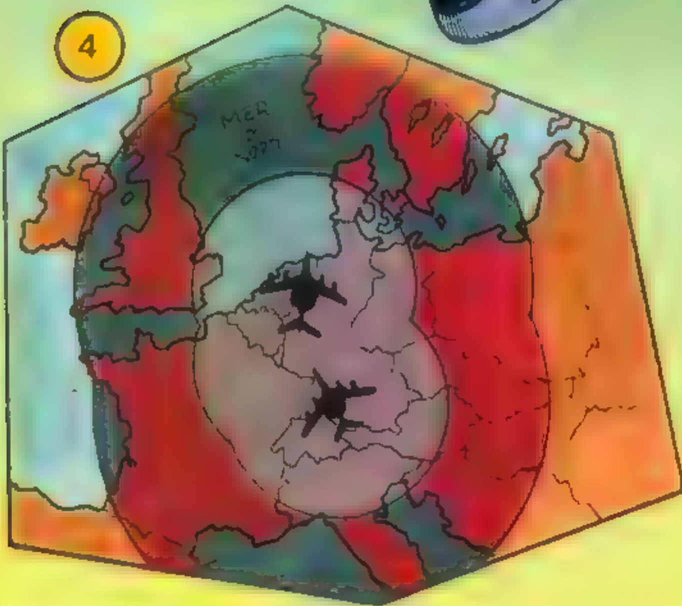
1) Insigne van de NATO.

2) Boeing E-3 van de NATO. Dit is de burgerversie 707-320B, voor de omstandigheden aangepast. In totaal zijn er 18 E-3's in gebruik.

3) Luchtbewaking tijdens de vlucht. Het bemanningslid controleert een groot deel van Europa via zijn radar.

Mister Kit

4) Het gebied in Midden-Europa dat de AWACS van de Nato bestrijken. In het midden de dekking op geringe hoogte, aan de buitenkant die op grote hoogte.

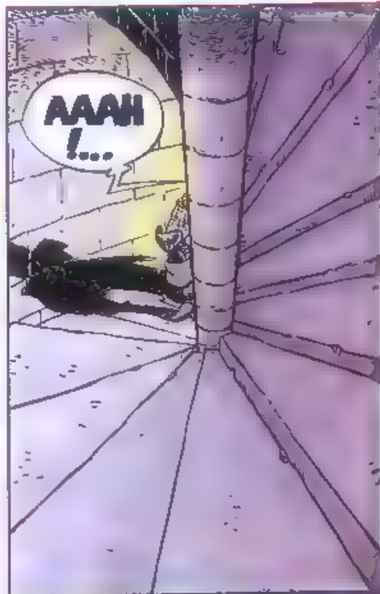
5) AWACS van de USSR. Dit is een Toepolev Tu-126 Moss.

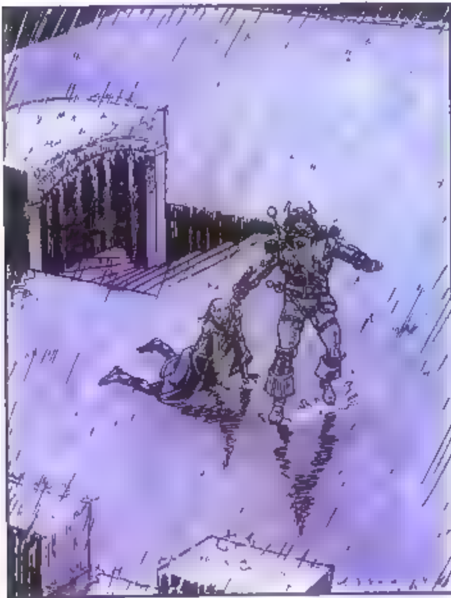
HAZEL & OGAN

NORMA
BOSSE

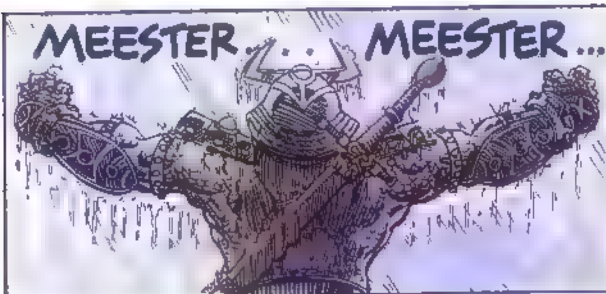

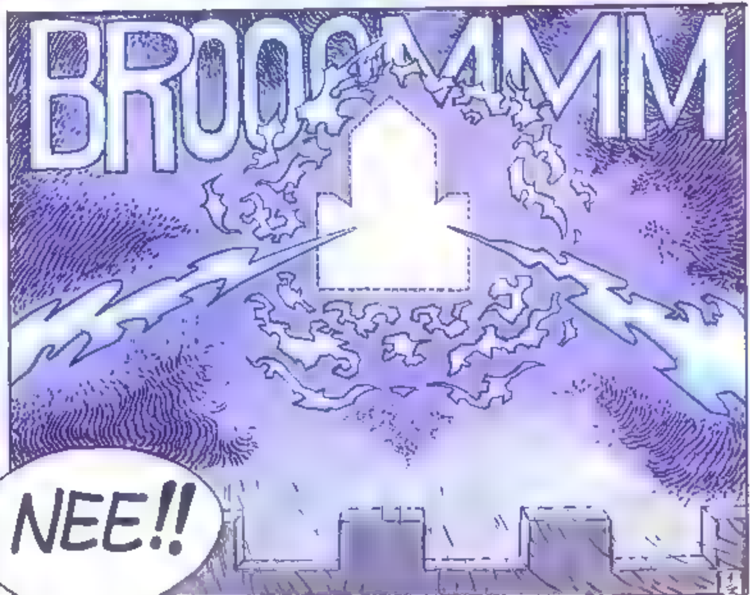

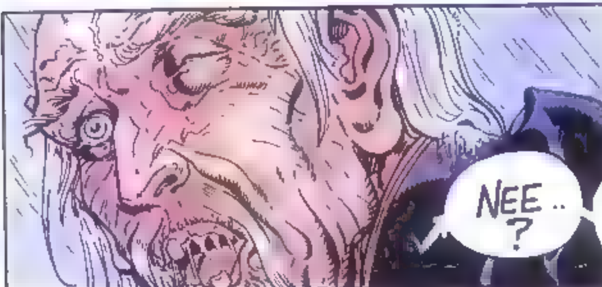

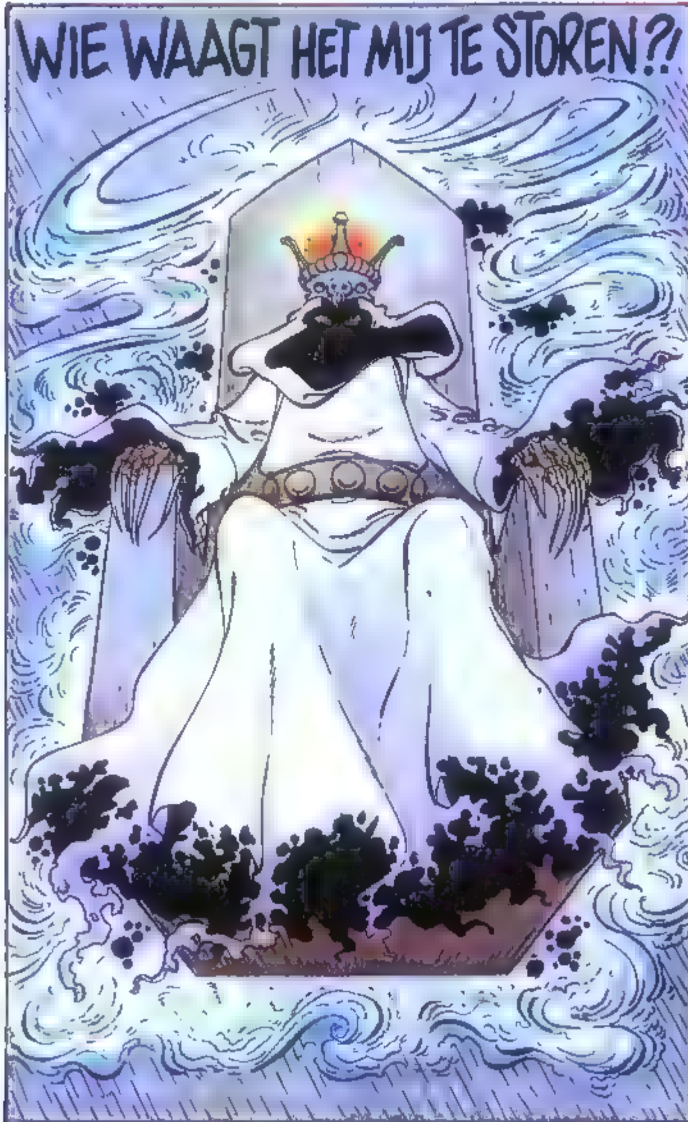

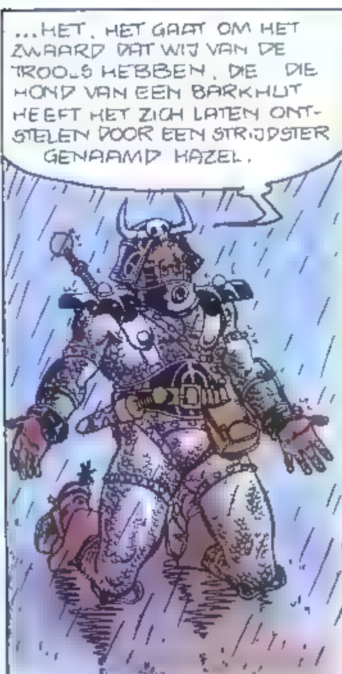

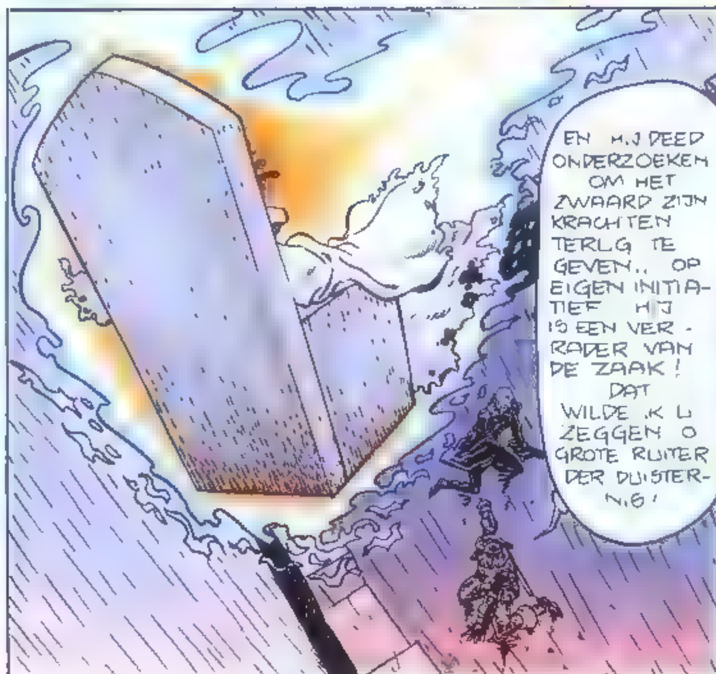

WIE WAAGT HET MIJ TE STOREN?!

SPREEK !!!

.. VERGEEF DE ONBESCHAAMDHEID VAN EEN VAN UW DIENAARS, MAAR IK ZAG GEEN ANDERE OPLOSSING, O GROTE RUITER DER DUISTERNIS OPPERSTE MEESTER DER CHAOS, ONBETWISTE LEIDER DER 111 HELSE LEGIOENEN, OPPERBEVELHEBBER DER ..

TER ZAKE!

...HET, HET GAAT OM HET ZWAARD DAT WIJ VAN DE TROOLS HEBBEN, DIE DIE HOND VAN EEN BARKHUT HEEFT HET ZICH LATEN ONTSTELEN DOOR EEN STRIJDSTER GENAAMD HAZEL.

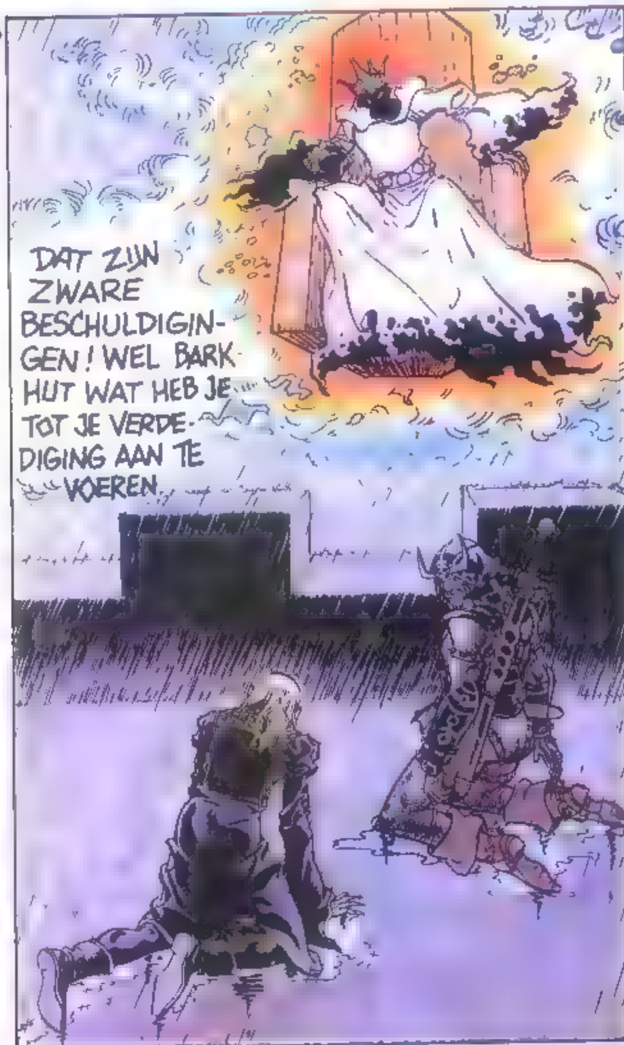

EN HIJ DEED ONDERZOEKEN OM HET ZWAARD ZIJN KRACHTEN TERUG TE GEVEN.. OP EIGEN INITIATIEF HIJ IS EEN VERRADER VAN DE ZAAK! DAT WILDE IK U ZEGGEN O GROTE RUITER DER DUISTERNIS!

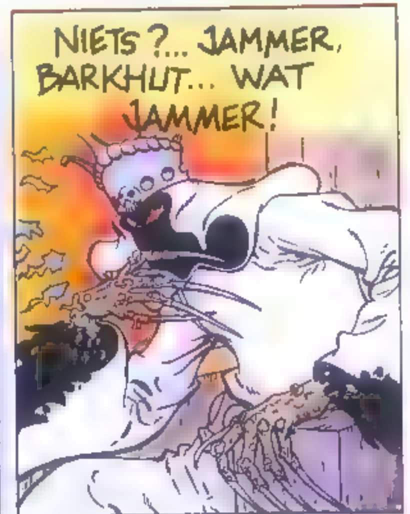
SLA OM

HAZEL & OGAN

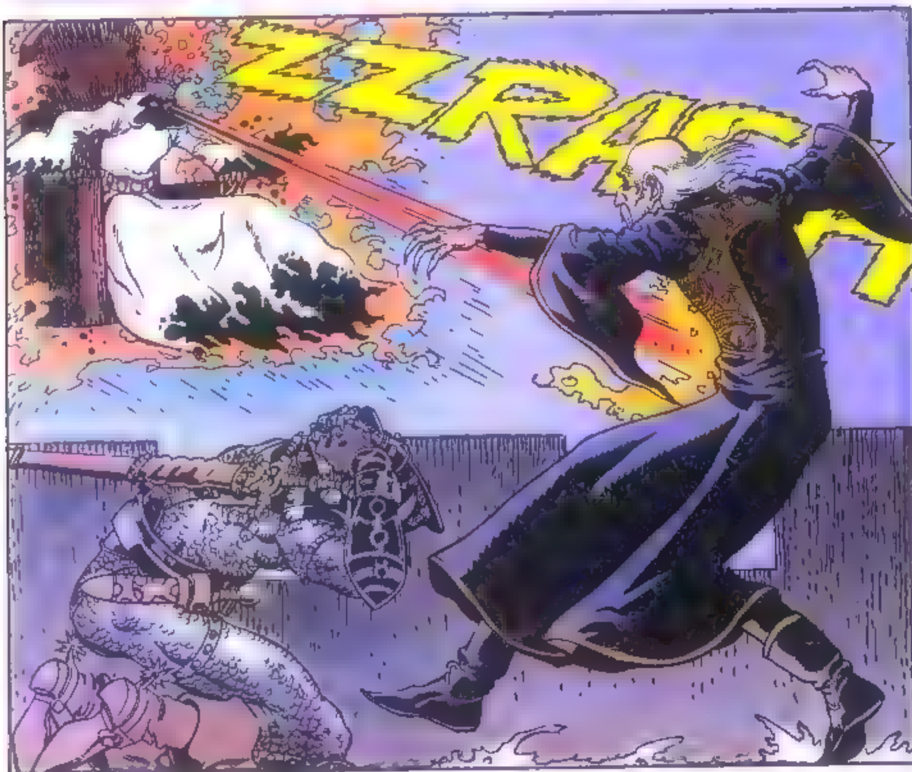

DAT ZIJN ZWARE BESCHULDIGINGEN! WEL BARKHUT WAT HEB JE TOT JE VERDEDIGING AAN TE VOEREN.

NIETS?... JAMMER, BARKHUT... WAT JAMMER!

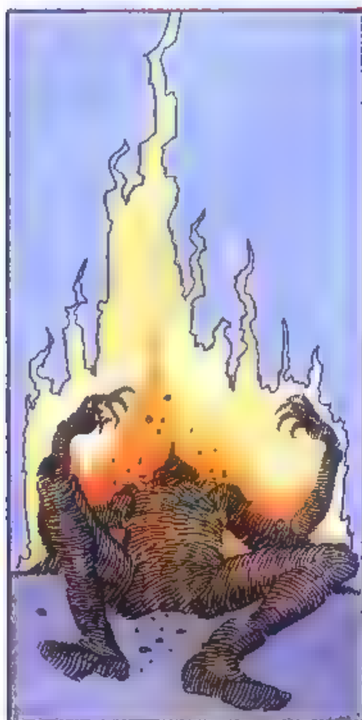

DAAR JE ME NIET ANTWOORDT BESLUIT IK DAT JE SCHULDIG BENT!...EN SCHULDIGEN HEBBEN GEEN ANDERE TOEKOMST DAN HUN BESTRAFFING!..VAARWEL DUS BARKHUT!!!

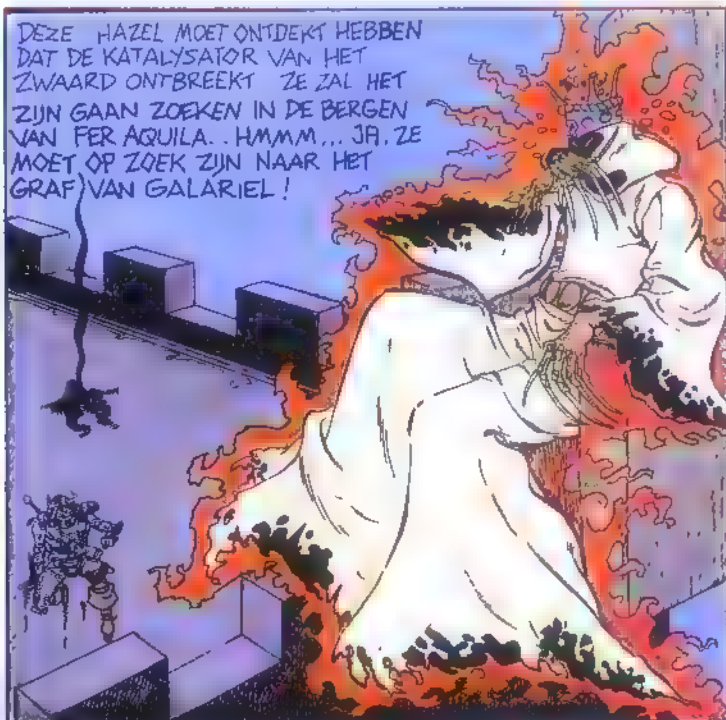

ZZRAAT

EXTRA LANG VERHAAL

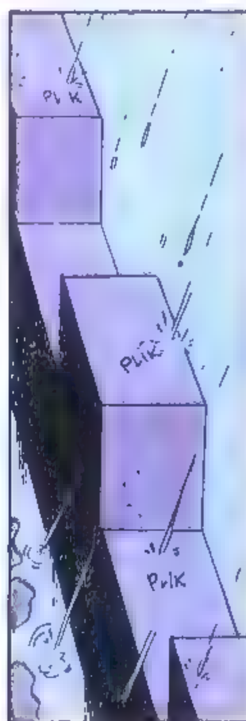

SLA OM

HAZEL & OGAN

VER DAAR VANDAAN IN DE BERGEN VAN FER AQUILA, IN EEN GROTE BOCHT TUSSEN DE AFGROND EN DE ROTSWAND, WAAR SLECHTS ENKELE DOOR DE WIND GETEISTERDE BOOMPJES GROEIEN, PLOETERT EEN KLEIN GROEPJE VOORT...

WEL, THYBOR, WAAR IS DAT "GRAF VAN GALARIËL"?

KRAAA... ERGENS IN EEN VAN DIE HOGE DALEN, MAAR IN DIT RAVENLICHAAM BEN IK VEEL VAN MIJN HELDERZIENDHEID KWIJTGERAAKT. KRAAA.. MISSCHIEN BEN IK WEL VERDWAALD..

NEEM ME NIET KWALIJK HAZEL, MAAR DAT ZEG IK NU AL DRIE DAGEN MAAR NIEMAND LUISTERT NATUURLIJK NAAR HET ADVIES VAN EEN DWERG!

BOVENDIEN WIL IK GRAAG OPMERKEN DAT ONZE DIEREN UITGEPUT ZIJN EN DAT DE VOORRADEN SLINKEN!

DAT IS HELAAS WAAR

MIJN BUIK IS ER DE GETUIGE VAN!

WAT DOET HET ERTOE HOELANG DEZE SPEURTOCHT DUURT! MAAR IK MOET ERKENNEN DAT DE LUCHT HIER NIET ERG GEZOND IS.. NIET HET GERINGSTE GEKABBEL VAN EEN BEEKJE OM ONZE OREN TE STRELEN. IK BEGIN TE VERLANGEN NAAR ONZE SCHONE WOUDEN EN IK..

WAS ER DAN GEBLEVEN! NIEMAND HEEFT JE GEVRAAGD OM MEE TE GAAN

WEL, AANGEZIEN ONZE JONGE VRIEND ZICH IN HET TOVEREN BEKWAAMT, WEET HIJ VAST WEL EEN OPLOSSING. ER STAAT VAST WEL EEN SPREUK IN DAT DIKKE BOEK DAT HIJ OVERAL MEE ZEULT WAARMEE WE DE JUISTE WEG KUNNEN VINDEN

WEL... OGAN IS NIET ECHT... EH

ALS ONZE VRIEND DE TROUBADOUR EEN DEMONSTRATIE WIL, ZAL IK DIE GEVEN..

OGAN... BEN JE NIET BANG DAT DAT GEVAARLIJK KAN ZIJN?

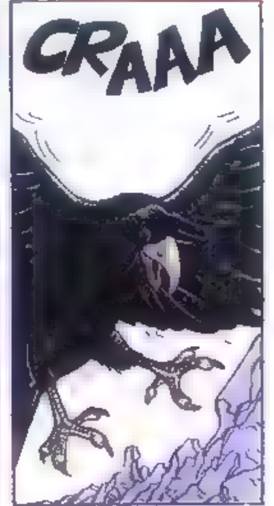
GEVAARLIJK? LIEVE KIND DAT IS DE ANGST VAN DE ONINGEWIJDEN IN DEZE KUNST! GEEN ZORGEN, HET GAAT OM EEN WAARZEGGENDE SPREUK EN DIE KEN IK TOT IN DE BIJZONDERHEDEN!

EXTRA LANG VERHAAL

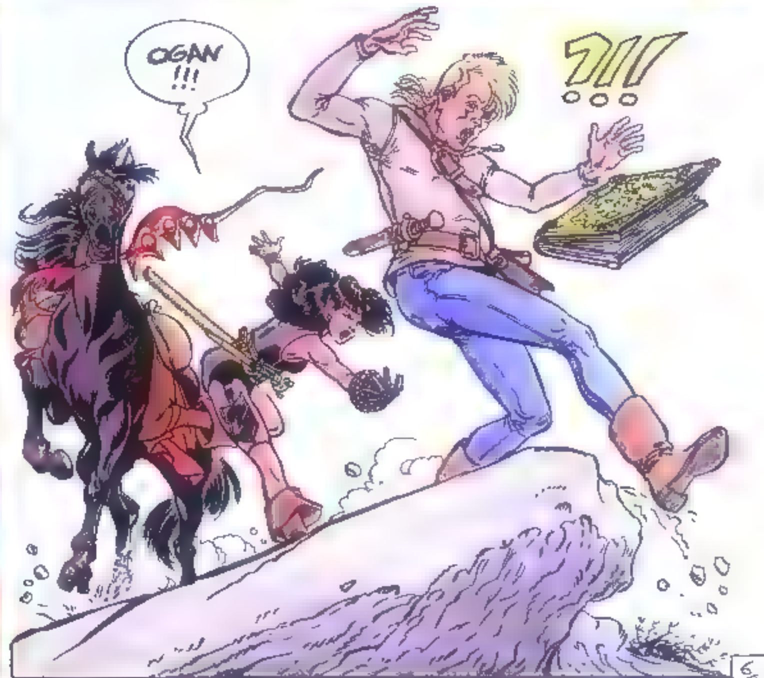

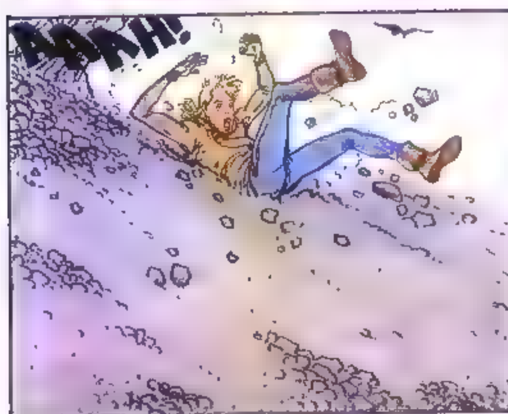

SLA OM

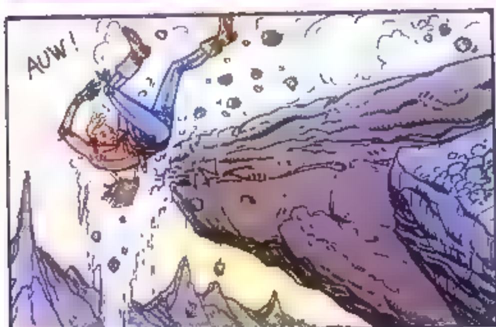
HAZEL & OGAN

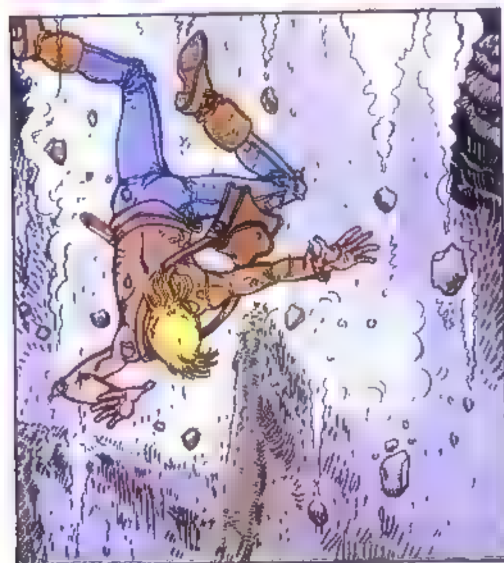

AAAAA

AAAH!

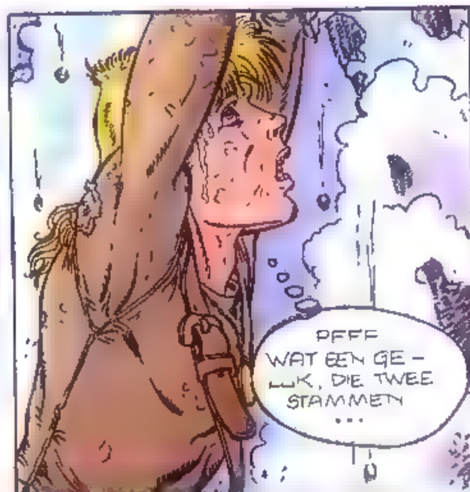

AAAHAZEL !!!

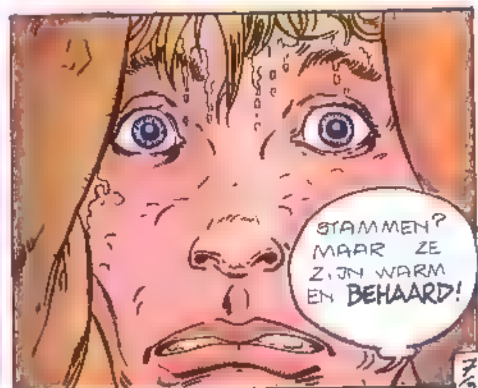

PFFF! BIJ MIJN BAARD! 'K BEN HIER TE OUD VOOR!
ZEG DAT WEL! ALS WE NU NOG KLIMMATERIAAL HADDEN!
OF EEN STEVIGE HOUWEEL OM EEN TRAP UIT TE HAKKEN..

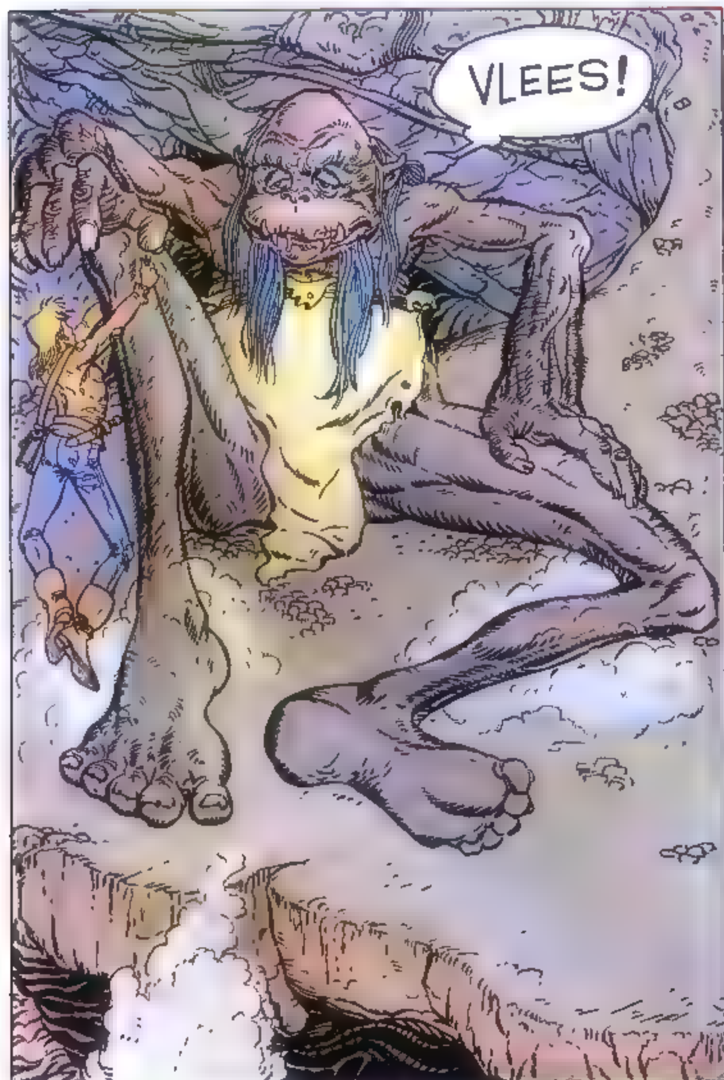

AUW!

HAN!

PFFF WAT EEN GE-LUK, DIE TWEE STAMMEN...

STAMMEN? MAAR ZE ZIJN WARM EN BEHAARD!
7/3

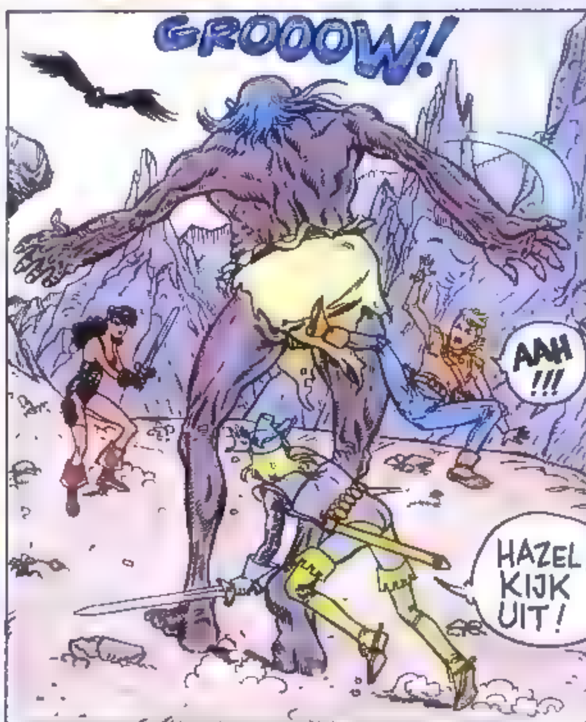

VLEES!

VLEES! VLEES! ...

BLIKSEM ZWAARD! K ROEP JE TOVERKRACHT OP

GROW?
BIJ HET BLOED VAN FEANOR, EEN TROL! EN IK HEB MIJN BOOG BOVEN GELATEN!
HAA...

THYBOR! HET TOVERZWAARD! HET WERKT NIET!
KRAAA.. ZONDER KATALYSATOR WERKT HET ALLEEN ALS HET ONWEERT!

GROOOW!
AAH !!!
HAZEL! KIJK UIT!

HAN!!!

SLA OM

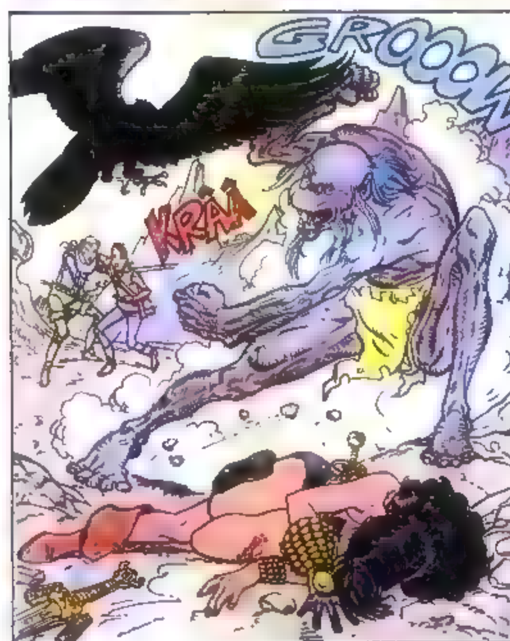
HAZEL & OGAN

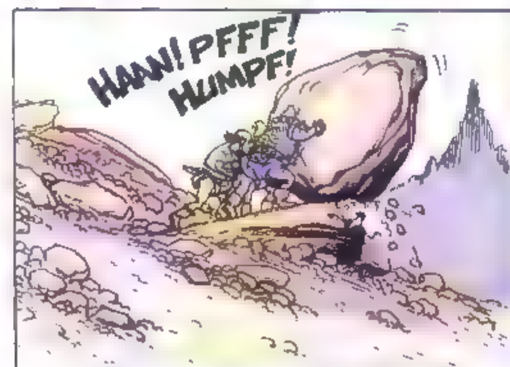

GRAOW!
KRÄÄ

SNIF SNIF HET RUIKT HIER NAAR TROLLEN
HET IS INDERDAAD EEN SMERIGE LUCHT!
DE HELE LUCHT WORDT ERDOOR BEDORVEN!

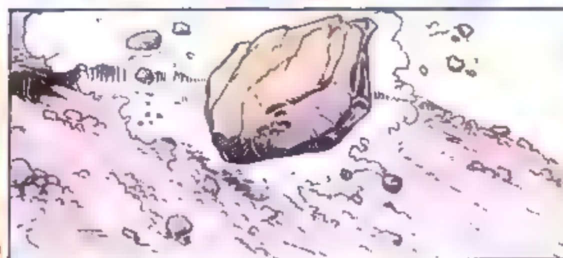

DAAR!
GRAWNNN!

IK STAMP DIE VETZAK TOT MOES!
DAAR ZIJN WE NIET OP GEWAPEND... WE MOETEN IETS ANDERS VINDEN
WACHT IK HEB EEN IDEE!

GROOOW
KRÄÄ

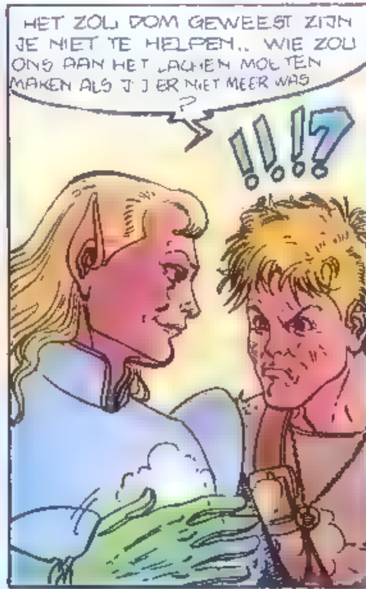

HANN! PFFF! HUMPF!

BRADUM
!?

GRAAAAWW!!!

NOU, IK BEN JULLIE HEEL WAT VERSCHULDIGD!

HET ZOU DOM GEWEEST ZIJN JE NIET TE HELPEN.. WIE ZOU ONS AAN HET LACHEN MOETEN MAKEN ALS JIJ ER NIET MEER WAS?
!!.!?

ALS JULLIE ER NIET WAREN GEWEEST WAS IK ER NU GEWEEST

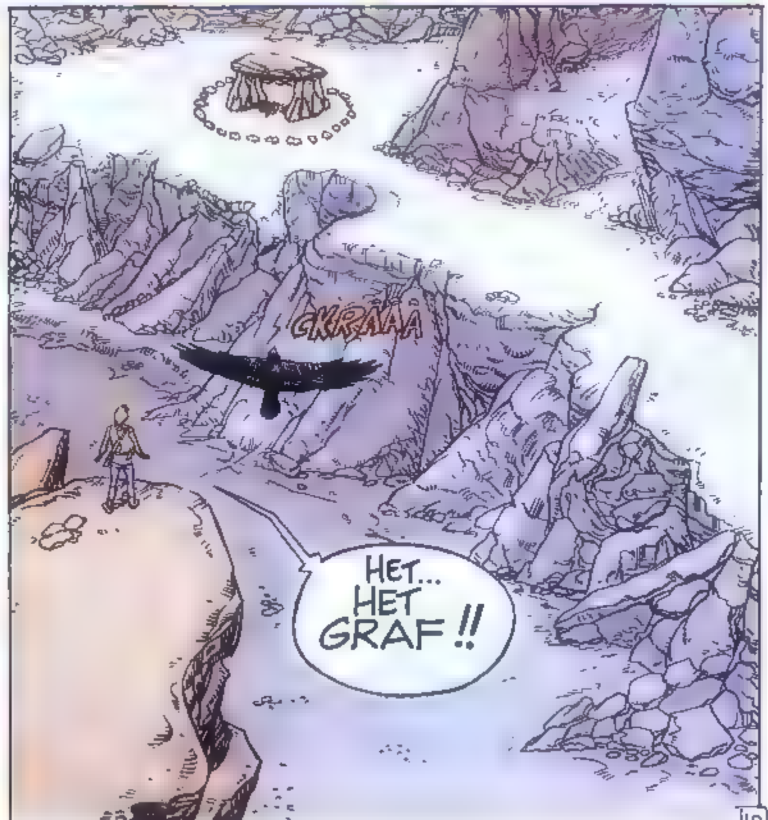

DIE "TOVERKUNST" VAN JE VRIEND HEEFT ONS BIJNA DE KOP GEKOST! EN BOVENDIEN ZIJN WE WEINIG VERDER GEKOMEN MET ONZE SPEURTOCHT!
EEN HARDE MAAR JUISTE CONSTATERING!
ER IS HIER NET ZOMIN EEN GRAF ALS EEN VLO IN MIJN BAARD!

HEBBEN WE GEEN GELIJK, HAZEL?
EH JA MAAR OGAN KON NIET

TROOST JE GROTE GEESTEN WORDEN ZELDEN ERKEND!

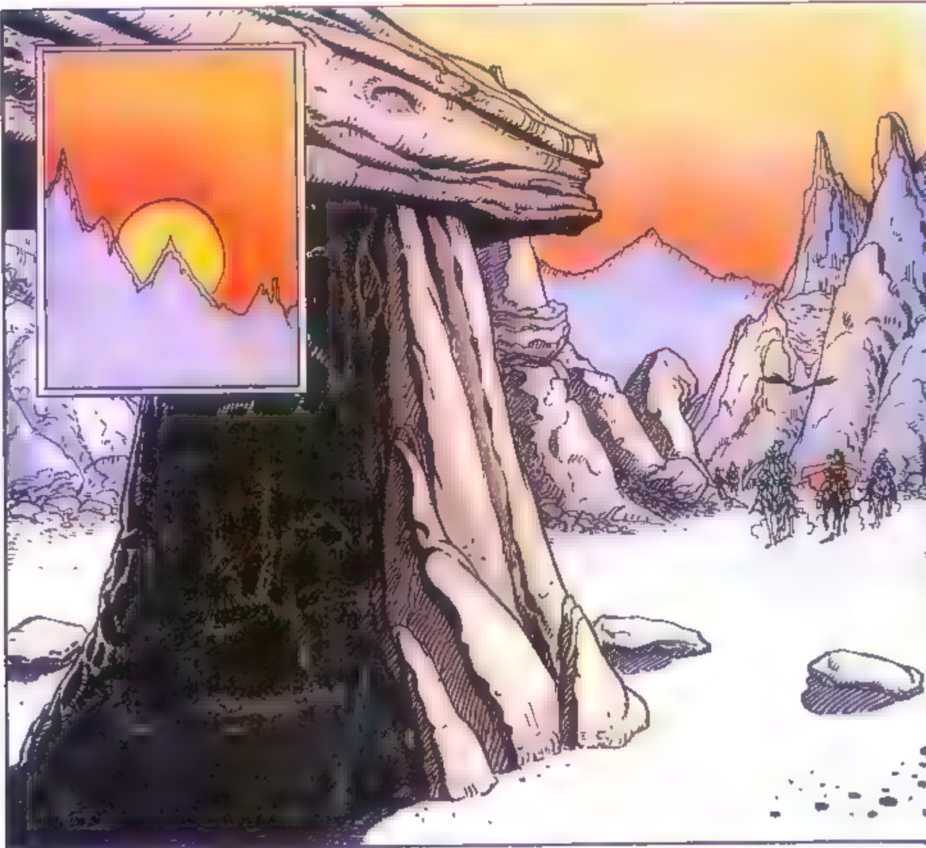

MAAR, WAT IS DAT?
KRAAA

NEE MAAR!
KRÂÂÂ?

CKRAAA
HET... HET GRAF!!

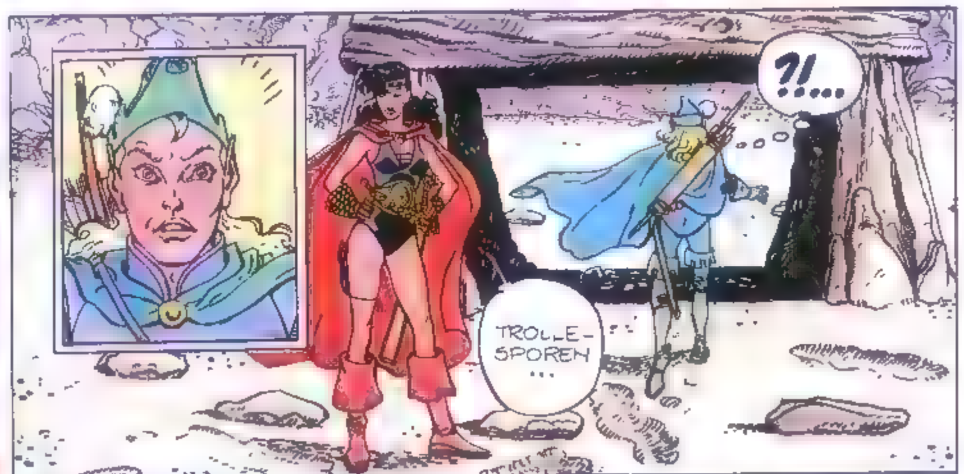
SLA OM

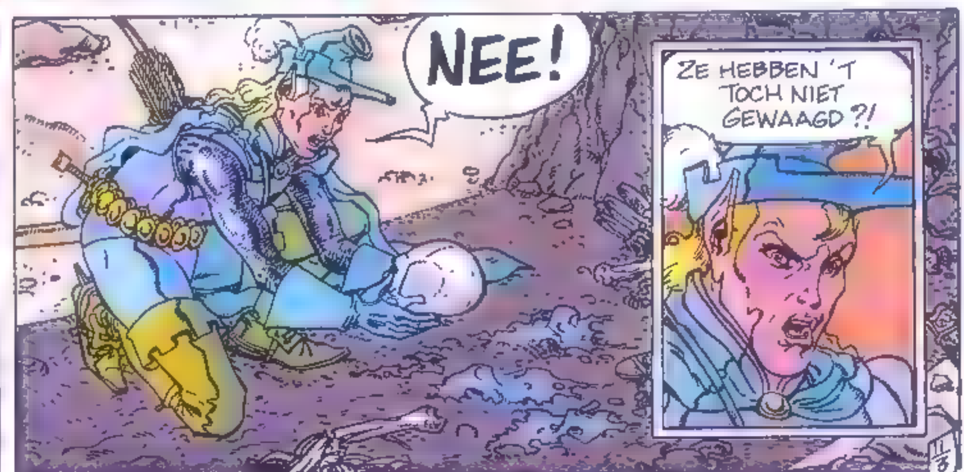

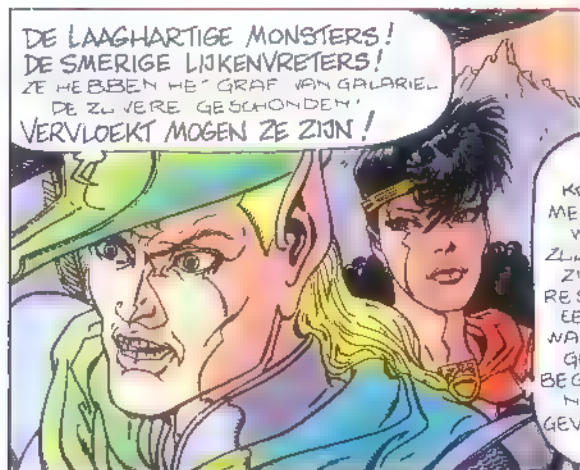

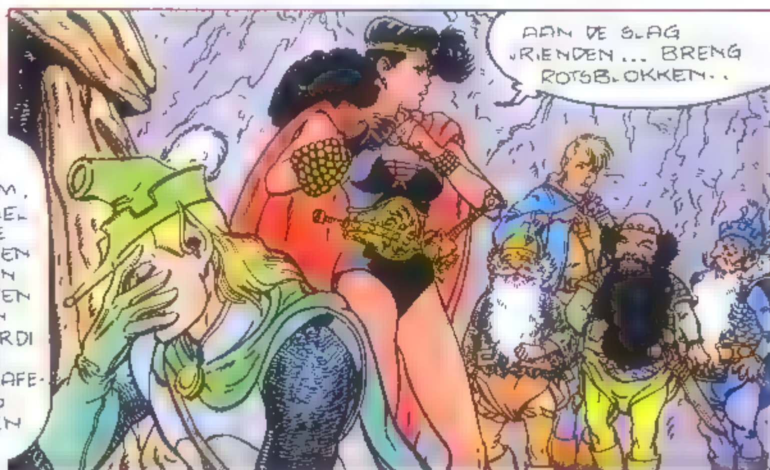

KGRAAA

?!...
TROLLE-SPOREN ...

NEE!
ZE HEBBEN 'T TOCH NIET GEWAAGD ?!
11/3

DE LAAGHARTIGE MONSTERS! DE SMERIGE LIJKENVRETERS! ZE HEBBEN HET GRAF VAN GALARIEL DE ZUIVERE GESCHONDEN! VERVLOEKT MOGEN ZE ZIJN!

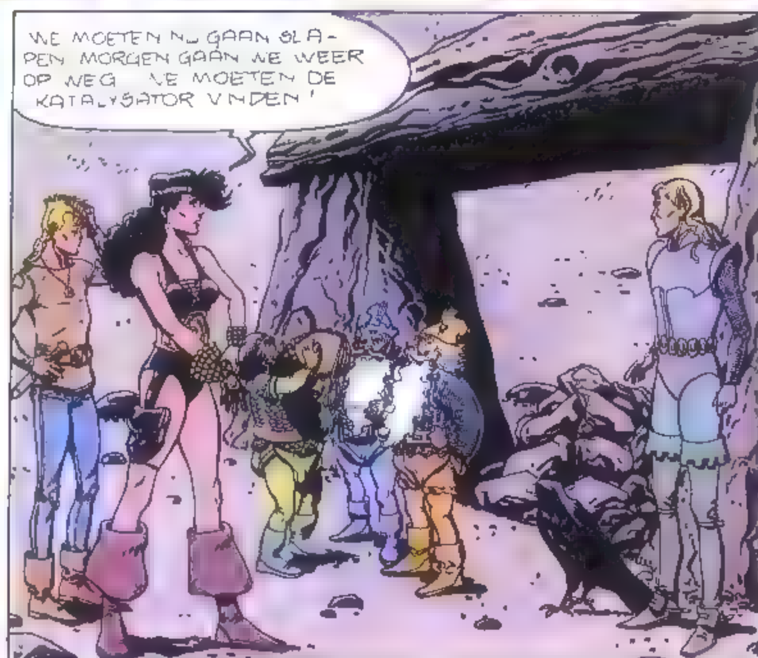

KOM, MENEL, WE ZULLEN ZIJN RESTEN EEN WAARDIGE BEGRAFENIS GEVEN
AAN DE SLAG VRIENDEN... BRENG ROTSBLOKKEN..

KRAAA IN ELK GEVAL GEEN TWIJFEL MOGELIJK DAT HET BLIKSEMZWAARD HIER VANDAAN KOMT

WE MOETEN NU GAAN SLAPEN. MORGEN GAAN WE WEER OP WEG. WE MOETEN DE KATALYSATOR VINDEN!

JA, MAAR WAAR? IN HET NOORDEN? HET ZUIDEN?
OP DE TOP VAN EEN BERG?
OP DE BODEM VAN EEN ZEE?

SLA OM

HAZEL & OGAN

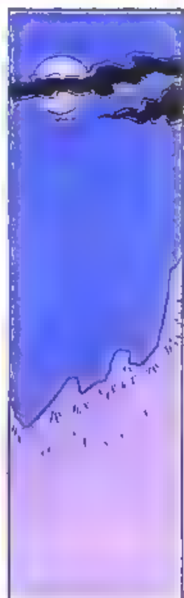

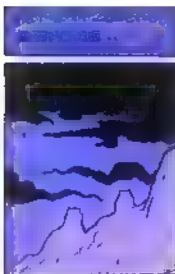

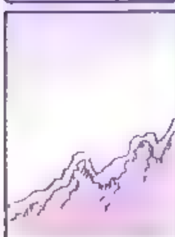

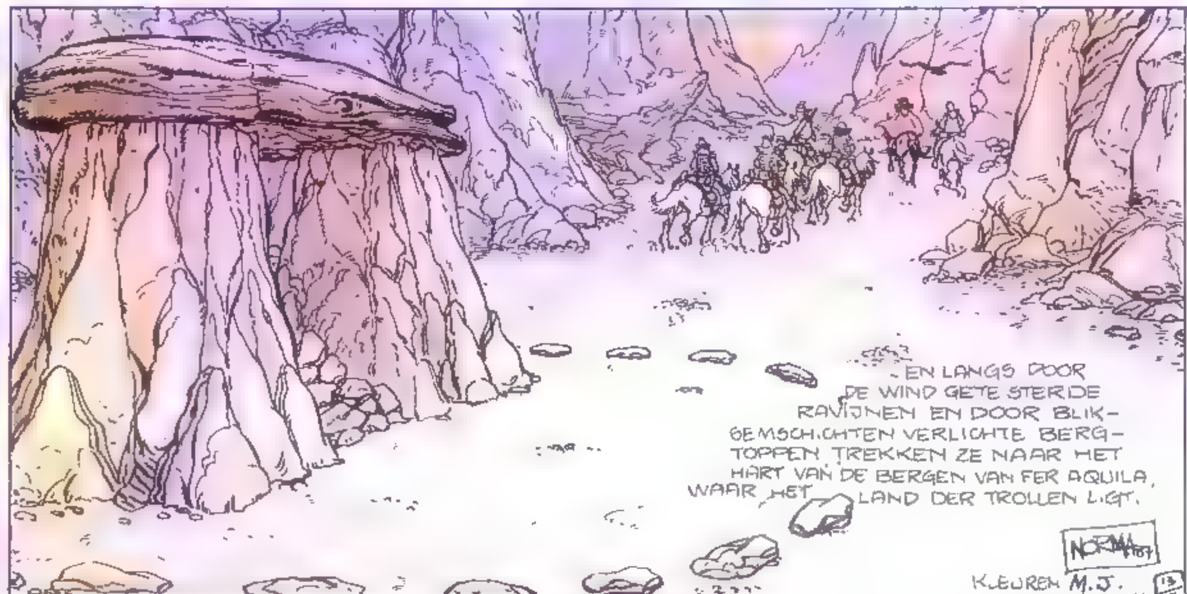

..EN BLIJVEN ZE...

Einde

EEN VERZOEKJE

Halloh Kuifje,
Ik koop dit blad reeds 5 jaar en eindelijk heb ik besloten eens een briefje te schrijven. Mijn lievelingsstrips zijn **Clifton, Robin Hoed** die helaas naar een andere uitgeverij verhuisd is, **Hugo, Vasco** en **Aria**
Nu zal ik U met enkele vraagjes bekogelen:
1. Wanneer verschijnt er een nieuw album van **Clifton, Vasco, Hugo** en **Alex**?
2. Hoeveel tekenaars zijn er in dienst bij Lombard?
3. De twee albums van **Tante Zenobie** zijn dat heruitgaven?
4. Kunt u mij een catalogus toesturen?
5. Is er een stripspeciaalzaak in de buurt van Gent?
6. Hoe komt het dat er nooit iets van sport in dit weekblad verschijnt?
P.S. Dit is een verzoek aan **Bédu** en **De Groot**. Zou U me een gesigneerde tekening van **Clifton** kunnen toesturen?

Yves BOONE
9000 DEINZE

Hallo Yves,
Het doet ons altijd enorm veel plezier een briefje van onze trouwe lezers te mogen ontvangen. Ik zal nu proberen de kogels tegen te houden:
1. Het laatste album van Clifton verscheen in de maand april, nl. «Geheugenverlies». Momenteel nog geen nieuw album, binnenkort wel een nieuw verhaal dat zal verschijnen in het Kuifje nr. 47 van 17 november. De titel is «De laatste voorstelling». Van Vasco verscheen het album «Schaduwen over Venetië» vorige maand. Het laatste album van Hugo «De dwerg van Wolvenburg» verscheen in de maand januari. Het volgende album staat niet op het programma van dit jaar. Van Alex geen nieuws.
2. In totaal zijn er zo'n 100-tal tekenaars en scenaristen werkzaam bij Lombard.
3. Inderdaad de twee albums van Tante Zenobie zijn heruitgaven, de albums werden in een nieuw kleedje gezet.
4. Die heb je ondertussen al ontvangen, niet?
5. Twee stripspeciaalzaken hebben we weergevonden in het Gentse, nl. De Negende kunst en De

FREDERIC JANNIN
GERMAN EN WIJ... 10
JE ZOU ER TOCH BANG VAN WORDEN

UITGEVERIJ DUPUIS

Er is niets zo zielig als oude hippies. Zij kauwen op een grassprietje en zuigen daar hun wanhoop uit. Hun idealen zijn verworden tot adviescentra en studentenpraatgroepen. Hun dromen werden ruw verpulverd door een punkgeneratie. Hun haren worden grijs.
Wie daar op stripvlak veel last van begint te krijgen, is Jannin. Frédéric Jannin werd op 4 december 1956 in Ukkel geboren. Hij tekent zo'n beetje in het Franquin-, Morris-, Peyo-stijltje en speelt wat piano. Zijn stripdebuut maakte hij dan ook in rocktijdschriftjes. Daar merken Franquin en Delporte hem op en vragen hem voor **Le Trombone Illustré**, een bijna piraatuitgave bij **Spirou** die niet in het Nederlands verscheen, een wekelijkse gag te maken. Die gags zullen later zowel in **Spirou** als **Robbedoes** voortgezet worden. Ondertussen werd Jannin lid van de Waalse popgroep The Bowling Balls en later, wanneer de groep ontbonden wordt, de helft van het duo Zinno dat met **What's your name** zelfs een heuse hit had.
Je zou er bang van worden is het 10de album in de **German en wij...** reeks. Jannin tekent typetjes van jongeren: het toetsenmeisje dat verliefd wordt op haar klavier, de natuurfreak die zijn eigen meningje gretig spuit, de paranoia jongen die leeft in voortdurende angst, de verslaafde aan hard rock en German zelf die wat lijzig en lusteloos door het leven gaat. Jannins thema's zijn bekend: jeugdpuisten en generatieconflicten tussen jongere ouderen en oudere jongeren. Maar «pakte» zijn humor vroeger, dan heeft Jannin nu moeten afhaken. *The times they are a changing*
German en wij... is een strip met overjaarse situaties. De polsslag van de jeugd die heeft Jannin niet meer vast. Want welke jongere maakt zich nog druk om gemberwortel of om de bom die zal vallen? Alleen oude hippies doen dit nog kauwend op wat zand

Peter Thoresssen

Stripgalerie PANDA

Stripgalerie Panda heeft een exclusief contract afgesloten voor de Benelux, voor de verkoop van de originele tekeningen en de schilderingen van de Britse striptekenaar **Don Lawrence** bekend van zijn prachtige full colourstrips **Storm, Trigië** en de in Mayfair verschenen strippagina's **Carrie**.
Don Lawrence maakt zelf een selectie van de fraaiste pagina's uit Storm en Carrie en deze zijn sedert 1 oktober 1987 bij **Stripgalerie Panda te 's-Gravenhage** voor zijn fans en andere kunstliefhebbers te koop! Eveneens zal Lawrence enkele covers van albums van Trigië en Storm ter verkoop aanbieden, en zo nu en dan ook schilderingen die hij maakte voor grote posters.
Stripgalerie Panda — Frederikstraat 955-959 — 2514 LJ s-GRAVENHAGE
Geopend van dinsdag t.m vrijdag van 12 tot 6 uur,
Zaterdag van 11 tot 5 uur
Ben je stripliefhebber, dan mag je dit zeker niet missen!!!

Schaar. Voor de juiste adressen te kennen bel je misschien best naar de dienst inlichtingen.
6. Vroeger werd er nog al wat gepubliceerd van Proffie over sport en nu werden al deze platen gebundeld in één album namelijk Proffie «Is dat nou sport?».
Om zeker te zijn dat je verzoekje ingewilligd wordt, vragen wij je om zelf een briefje te schrijven naar de auteurs, elk afzonderlijk, en deze te sturen naar ons, de redaktie, en wij zullen er dan voor zorgen dat ze dit ontvangen. We wensen je verder nog veel leesgenot en tot schrijvens.

TE GEK!

Hallo Kuifje-redaktie,
Ik had zin om jullie eens te schrijven. Ik ben reeds 2 jaar een enthousiaste en opgetogen Kuifje-lezer. Daarvoor heb ik enkele andere weekbladen uitgeprobeerd, maar kwam steeds terug op het allertofste, namelijk Kuifje. Mijn lievelingsstrips zijn **Rik Ringers, Alain Chevallier, De Brokkenmakers, Vasco, Ivor, Bob Morane, Buddy Longway, De Witte Ruiter, Bruce J. Hawker** en **Ian Kaledine**. Ik heb een hekel aan **Adler** (oerslecht getekend) en het **leerzame hoekje** van **Didgé**. Wat ik wilde vragen:
1. Wanneer verschijnt er in Kuifje weer een verhaal van **Alain Chevallier, Buddy Longway, Vasco, Ivor, Ian Kaledine** en **Gord**?
2. Kunnen jullie me een complete Lombard-catalogus opsturen?
3. Is het mogelijk mij een poster van **Rik Ringers** en

De Brokkenmakers op te sturen?
4. Wanneer gaan jullie stoppen met **het leerzame hoekje** en **Ten tijde van de Bijbel**?
Tenslotte nog mijn mening over de gags in Kuifje: ze zijn allemaal echt te gek. Zo dat was het dan. Groetjes aan de ganse Kuifje redaktie en aan alle Kuifje-lezers en tot schrijfs hé.

Thierry BEYENS
(14 jaar)
2510 MORTSEL

Dag Thierry
Je moet inderdaad doen waar je zin in hebt, het was zelfs een heel goed idee ons eens te schrijven. Wat zal Sterne droevig zijn als hij leest dat jij zijn strip oerslecht vindt. Nochtans krijgt Adler langs alle kanten positieve reacties. Misschien ben je nu nog wat te jong om hierover al een oordeel te vellen, later zul je deze strips waarschijnlijk beter waarderen.
Nu je vraagjes.
1. We denken dat we na de avonturen van De Brokkenmakers een nieuw avontuur van Alain Chevallier mogen verwachten; Van Buddy Longway nog geen nieuw verhaal in het verschiet, zijn laatste album, «De laatste afspraak» verschijnt echter deze maand; we zijn reeds in het bezit van een hele reeks platen van het nieuwe avontuur van Vasco «De duivel en de Katharen», het verhaal is nog niet geprogrammeerd. Zijn laatste album «Schaduwen over Venetië» verscheen in de maand oktober. Van Ivor ligt er een verhaal klaar op de redaktie, maar is nog niet geprogrammeerd. Je lange wachten werd beloond want daar is Ian Kaledine al weer vanaf het nr. 43; Gord II is praktisch beëindigd, het is een vervolg op «... en toen voelden zij de wind» en heeft als titel «De spit van de Snack». We moeten echter nog wat geduld hebben want Denayer is nog volop bezig met De Brokkenmakers, en als dit avontuur afgewerkt is kan hij doorgaan met Gord. Dus nog even wachten op het vervolg.
2. Deze heb je ondertussen wel al ontvangen.
3. Eerst even navragen of er nog zijn.
4. Inderdaad zijn er de laatste tijd nogal wat leerrijke hoekjes geweest en

LOGIKA

Elk personage stelt een geheel getal tussen 1 en 10 voor. Bij logische redenering is:
De waarde van R. Ringers: ...; de waarde van Nadine: ...
De waarde van Richard: ...; de waarde van Baardemakers:

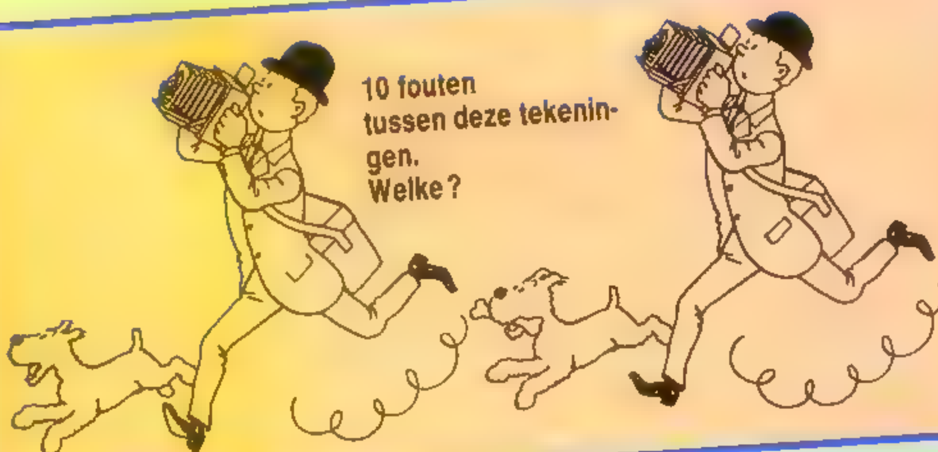
x = **18**

\- =

x =

\- =

OPLOSSING
De waarde van Rik is 6, Nadine: 3, Richard: 7, Baardemakers: 1

OPLOSSING
Van links naar rechts, in de verbeterde rechtertekening: 1) been van Bobbie / 2) rechteroog van Bobbie / 3) rechteroor van Bobbie / 4) rechterachterpoot van Bobbie / 5) rechtervoet van Kuifje / 6) bewegingslijn / 7) vestzak / 8) dikte van de doos / 9) knopen van de vestmouw / 10) hoogte van de bolhoed

zullen er nog wel wat komen want we hebben een redelijke voorraad en die moeten we ook nog doorwerken. Van Ten tijde van de Bijbel ben je toch al verlost, dat is toch al wat? Zo dat was het dan, nog vele groetjes en leesgenot.

LIEVELINGSSTRIPS

Hallo Kuifje,
Ik lees jullie blad nog maar een korte tijd en koop het mij alleen als mijn lievelingsstrips er in staan, hier is mijn TOP 10:
1. Aria; 2. Rik Ringers; 3. Bob Morane; 4. Bruce Hawker; 5. De Brokkenmakers; 6. Sneeuw; 7. Draken & Kerkers; 8. Julie, Klaartje, Cécile; 9. Thorgal; 10. Dommel. Mijn complimenten voor het verhaal van **Bob Morane** en **Bruce Hawker.**
1. Kan ik een handtekening krijgen van **M. Weyland**? (A.U.B.)
2. En als het niet teveel is één van **Tibet** en **A.P. Duchâteau**?
3. Wanneer kunnen wij **Thorgal** weer verwachten?
4. Idem **Toenga**?
5. Zouden jullie mij een Lombard catalogus willen opsturen?
6. Zou het eerste album van **Sneeuw** opnieuw kunnen gepubliceerd worden?
7. Is **«Het vrouwengevecht»** van **Aria** in jullie blad gepubliceerd? Zo niet, waarom?
8. Is het verhaal **«De Attila-Driehoek»** van **Rik Ringers** het verhaal dat volgt op **«De boodschappers van de dood»** of zit daar een verhaal tussen? Zo ja, de titel? Ziezo dat was het dan. Zouden jullie mijn brief alstublieft willen publiceren?

Janick BEAUPREZ
[redacted]

Dag Janick,
Je bent nog maar sinds kort een lezer, maar toch heb je al je eigen lievelingetjes. Nu maar hopen dat al je lievelingen er wekelijks in staan, dan kun jij het Kuifje wekelijks kopen. Vergeet ons blad nù maar niet te kopen anders kom je nooit te weten of we je brief publiceerden.
1 en 2. Wens je handtekeningen van de auteurs dan zou ik je willen vragen, een briefje te sturen, gericht aan de auteur, maar wel naar ons adres op de redaktie, wij zullen er dan voor zorgen dat deze brief met je wens in de handen van de auteurs terechtko-[redacted]
3. Thorgal is nog niet zo lang voltooid en nu is Rosinski volop bezig met Hans en daarbij heeft hij ook nog «De Fantasierijke Rondvaart» getekend. We kunnen je wel verklappen dat binnenkort het 10-jarig bestaan van Thorgal gevierd zal worden en er zal een speciaal nummer aan deze dappere Viking gewijd worden, dat zal doorgaan in het nummer 50 van 8 december.
4. Van Toenga hebben we geen nieuws.
5. Die zul je onderhand al ontvangen hebben.
6. Nogmaals Sneeuw publiceren, dat zal niet gaan hoor Janick. Ten eerste werd Sneeuw reeds voorgepubliceerd in het Kuifje nr. 3 tot en met 11 van 1986, en ten tweede verscheen het verhaal reeds in album.
7. Ja hoor! Aria «Het vrouwengevecht» verscheen in Kuifje nr. 39 tot en met 49 van 1986.
8. Neen, daartussen kwam nog het verhaal «Rik Ringers contra Sherlock» dat verschijnt in de maand november.
En zoals je nu zelf kon lezen werd je briefje gepubliceerd. Nog vele groetjes en veel leesgenot.

KUIFOLOGIE

Ben je een eersteklas Kuifoloog, dan moet je zeker kunnen zeggen in welke albums, Kuifje zich in deze onderstaande motorboten verplaatst?

A. Kuifje in Amerika nr ...
B. Het gebroken oor nr ...
C. De zwarte rotsen nr ...
D. De scepter van Ottokar nr ...
E. De krab met de gulden scharen nr ...

OPLOSSING
A + 3 / B + 1 C + 5 / D + 2 E + 4

WINNAARS PRIJSVRAAG

De juiste oplossingen van de prijsvraag verschenen in het nummer 24 van 09 juni zijn:
A + 3 / B + 6 / C + 5 / D + 1 / E + 2 / F + 4

De gelukkige winnaars van het album POKERVROUW «Het Bloed der Dewatah's zijn:

— Hans VAN DAELE, Ledelaan 32, SLEIDINGE
— Marco de GARDEIJN, Duvenvoordestraat 13, TERHEIJDEN
— Marianne BAKKERS, De Pretstraat 61, ANTWERPEN
— Daniël SCHELFAUT, Hogenakker 28, DE KLINGE
— Arie KERRELS, Kattestraat 56, BRUSSEL

De juiste oplossingen van de prijsvraag verschenen in het nummer 30 van 21 juli zijn:
A + 4 / B + 3 / C + 5 / D + 1 / E + 2 / F + 6

De gelukkige winnaars van het album DOMMEL «Daar komt de Pedalosaurus» zijn:

— Patrick SCHNEIDER, B. Vogelslaan 105, OISTERWIJK
— Frans KISNER, Heienlangdonk 23B, BREDA
— Steven DIJKSTRA, Carderie 27, MAASSLUIS
— Philippe DEMAECKER, 33 Spekveld, HUMBEEK

RETRO HELDEN

Ziehier een laatste reeks van de helden die sinds enkele jaren verdwenen zijn uit het blad. Ben je een stripfan dan moet je zeker en vast elke tekenaar zijn oude held kunnen teruggeven.

A. Aidans	nr ...	1. Hassan en Kaddoer (1948)
B. Fahrer	nr ..	2. Bob Binn (1960)
C. Franz	nr ...	3 Tom Landen (1962)
D. Greg	nr ...	4. Pimpelaar (1964)
E. Laudy	nr ...	5. Rob Robuust (1967)
F. Mazel	nr ...	6. Tommy Banco (1971)
G. Paape	nr ...	7. Kobalt (1972)
H. Weinberg	nr ...	8. Korrigan (1972)

OPLOSSING
A + 2 / B + 7 / C + 8 D + 5 / E + 1 F + 4 G + 6 / H + 3

ANTHONY HOROWITZ
DE MALTESER ERFENIS

UITGEVERIJ FACET - 350 FR.

Wanneer een dwerg een geheimzinnig pakje ter bewaring brengt, daar nog een flinke prijs voor betaalt, opzichtig achterom kijkt en twee dagen later vermoord wordt, dan is er precies iets speciaals aan de hand. Het detectivebureau van Tim en Nick Diamant kreeg zo zijn eerste opdracht binnen. Nu is Tim wel de oudste en de oprichter van het bureau, maar dat zijn zowat zijn enige in het oog springende kwaliteiten. Voor de rest zorgt hij wel dat alles in de prak loopt. Gelukkig is er Nick, een betwetertje, maar één van de goede soort. Het detectivebureau draait op volle toeren, d.w.z. wordt overhoop gehaald en de twee eigenaars worden bedreigd door alles-en-iedereen die maar iets met misdaad te maken heeft.

De inhoud van het pakje, dààr zit iedereen achteraan, maar dat blijkt te bestaan uit een doosje doodgewone Malteser bonbons. Nick krijgt

dus werk aan de winkel, want zijn broertje wordt al van bij het begin in de gevangenis gestopt. Nick leert o.a. een merkwaardige dame met een gevaarlijke krokodil, een verzopen zangeres met een gouden hart, twee doetjes van gangsters, een verwarde geleerde, een maffia-baas en een moordende kerstman kennen. Aan de bonbons zelf zit geen verdacht smaakje, of toch ?

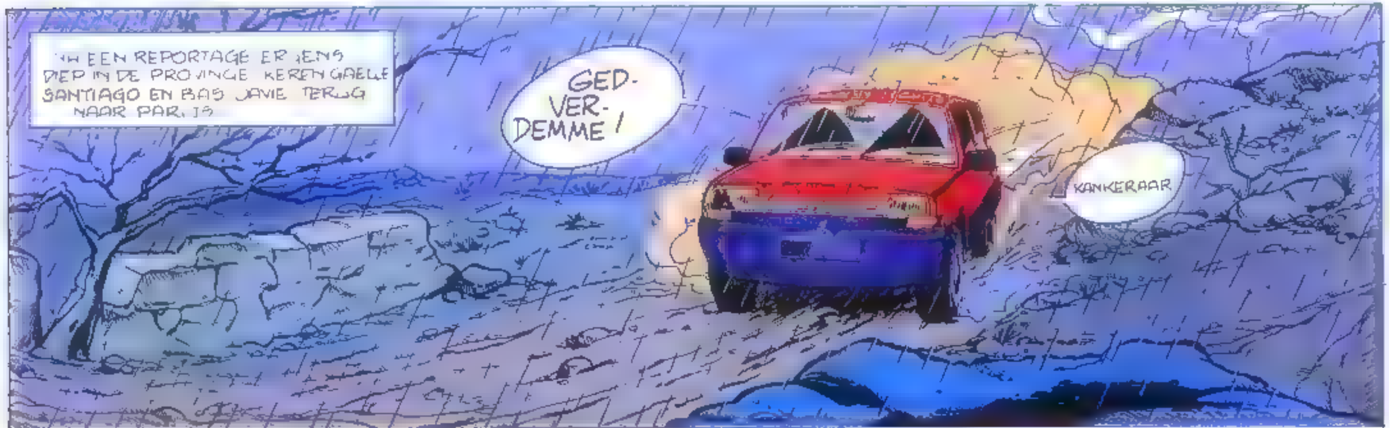
De Malteser Erfenis is een goddelijk verhaal, dat leest als een sneltrein. Anthony Horrowitz ; **Kuifje**-fanaat en schrijver van **Crossbow,** doseert spanning en humor op een zodanige manier dat zijn boeken gewoon letterlijk adembenemend worden. De vele knipoogjes naar het traditionele misdaadverhaal en de filmklassieker **The Maltese Falcon** maken het zelfs voor een ouder publiek zeer te genieten en als een lees *'must'*.

Peter Thoresen

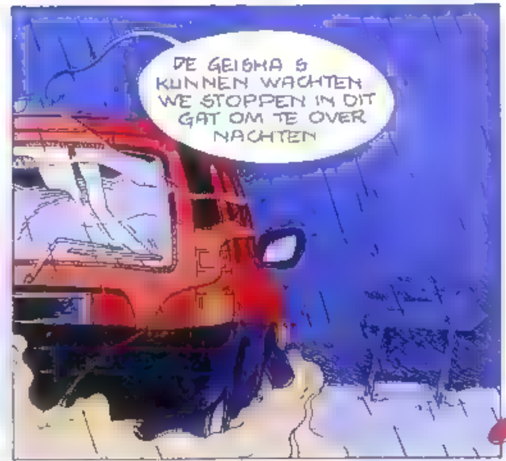
GAELLE SANTIAG

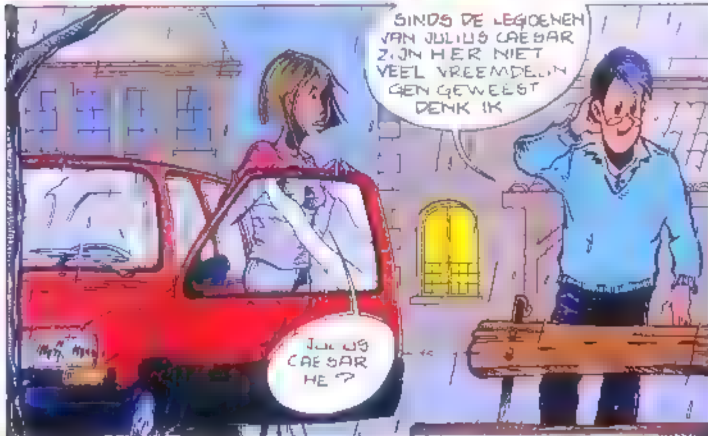
DE NACHTELIJKE BEZOEKERS

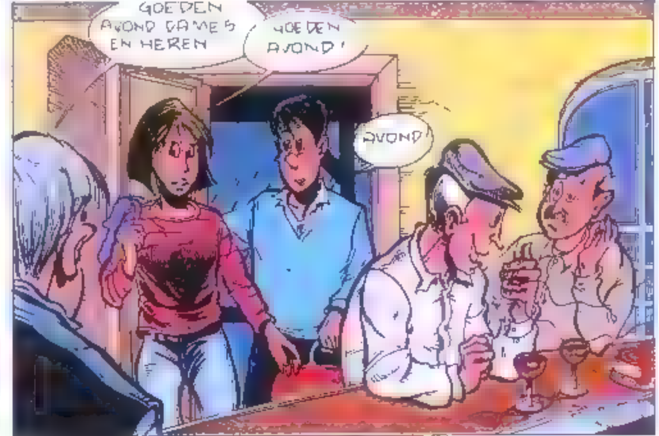

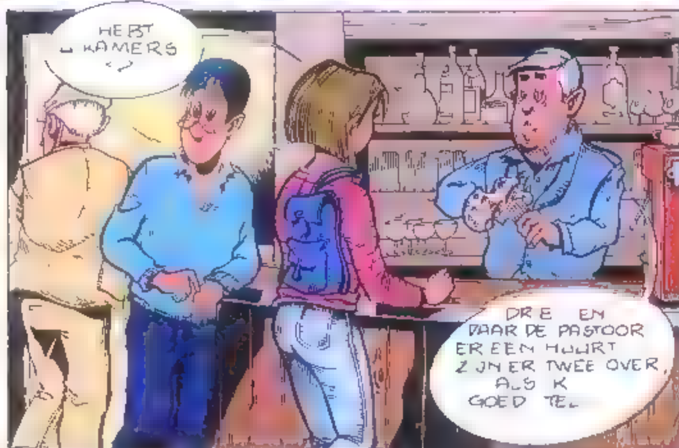

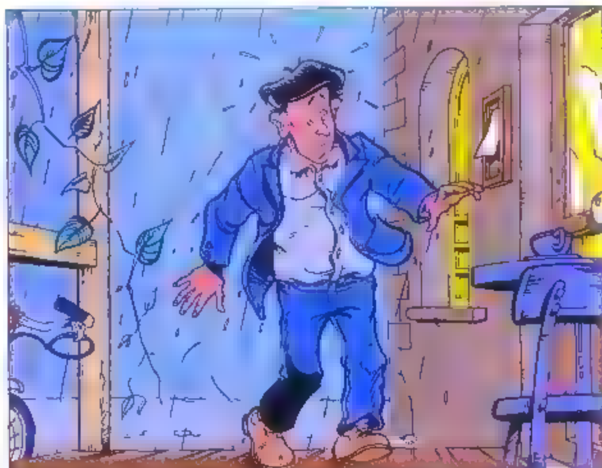

SLA OM

GAELLE SANTIAG

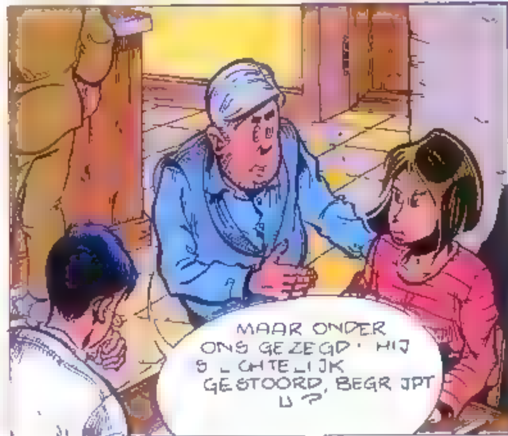

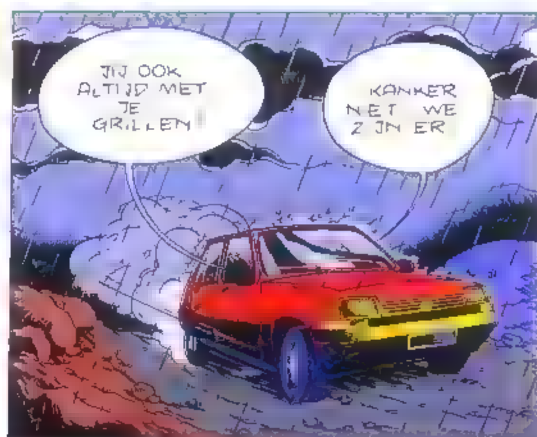

PETER LI
PHILIPPE RICHELLE

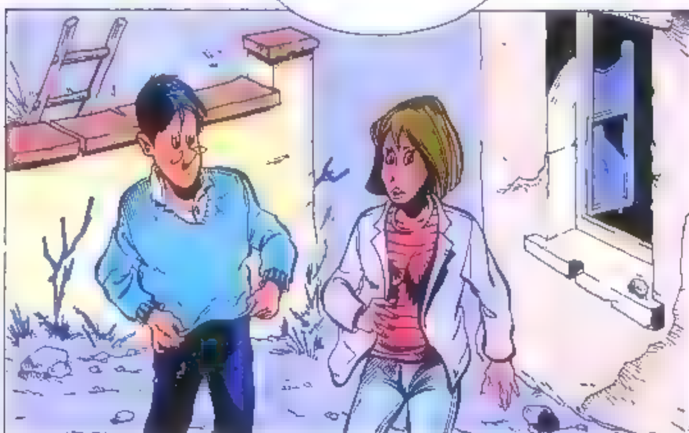

SLA OM

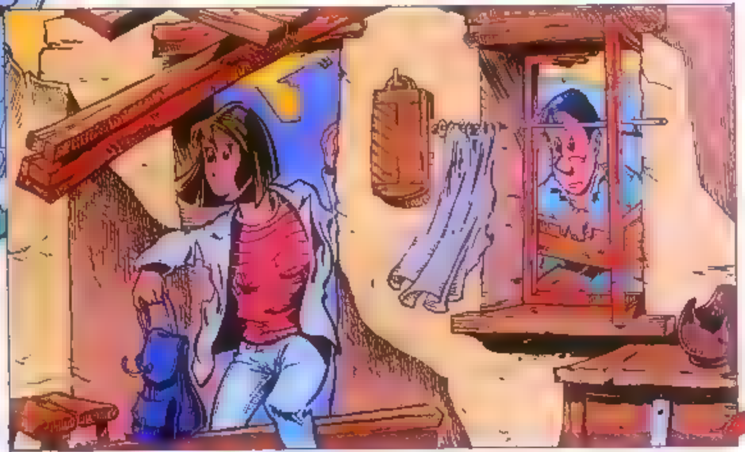

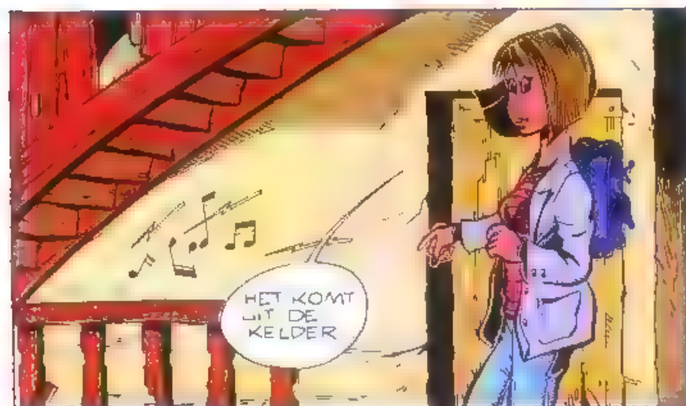

BEN JE SOMS BANG PIAS?
BANG! IK? LAAT ME NIET LACHEN!

LUISTER HOOR JE DAT? HET LIJKT WEL MUZIEK

HET KOMT UIT DAT GROEPJE HUIZEN KOM!
IS DAT WEL VERSTANDIG?

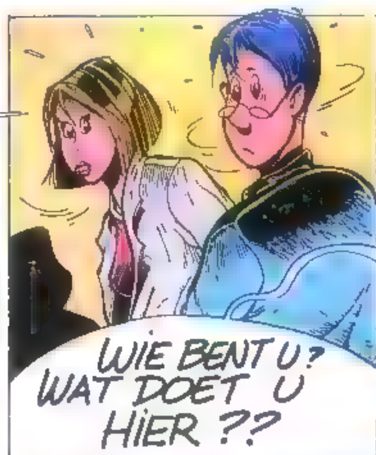

HET KOMT UIT DE KELDER

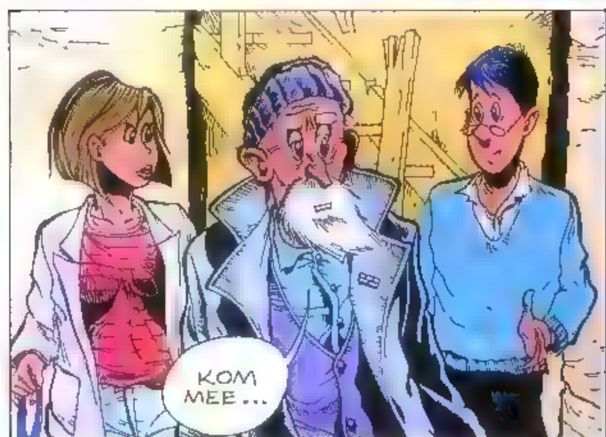

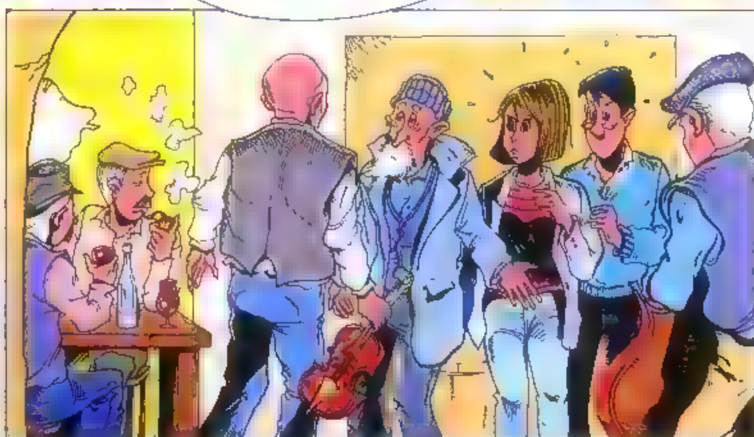

KIJK NOL DAT IS ONGELOOFLIJK

WIE BENT U? WAT DOET U HIER ??

WIJ... WIJ KWAMEN TOEVALLIG LANGS... EN WE DACHTEN

WIJ ZIJN JOURNALISTEN EN DOL OP SPOOKVERHALEN! MAAR WE ZOUDEN U DEZELFDE VRAAG KUNNEN STELLEN! U MOET TOEGEVEN DAT DEZE HELE TOESTAND NOGAL MERKWAARDIG IS

KOM MEE...

IK STEL U VOOR AAN DE VROEGERE INWONERS VAN PROJEROLLES. IEDER JAAR KOMEN WE HIER BIJEEN OM DE DAG TE GEDENKEN WAAROP WE TEGEN ONZE ZIN DIT DORP MOESTEN VERLATEN WAAR WIJ EN ONZE VOOROUDERS ZIJN OPGEGROEID..

WEL WEL EN NIEMAND WEET DAT ?
DE MENSEN UIT DE OMGEVING KOMEN HIER LIEVER NIET. BEHALVE DIE GEK UIT HET NABURIGE DORP KOMT ER NOOIT IEMAND NAAR PROJEROLLES!

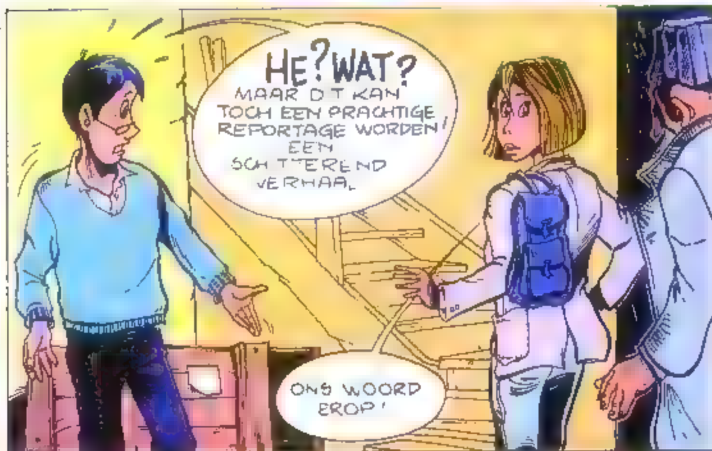

WAT EEN VERHAAL!
DAT WORDT EEN PRACHTARTIKEL! MIJN TOEKOMST ALS JOURNALIST IS VERZEKERD!

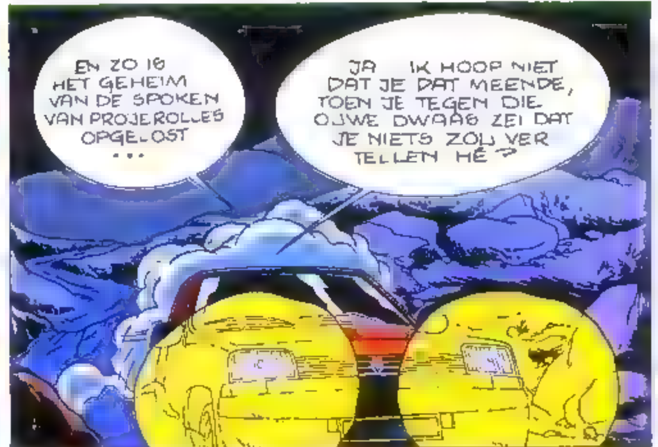

IK WIL U ÉÉN DING VRAGEN: HOU WAT U GEZIEN HEBT ABSOLUUT GEHEIM...
!?
ONS WOORD EROP!

SLA OM

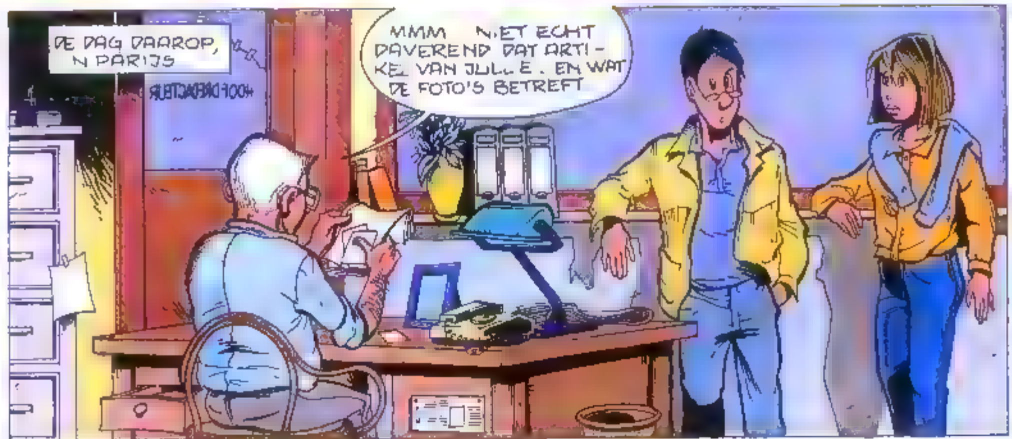

GAELLE SANTIAG

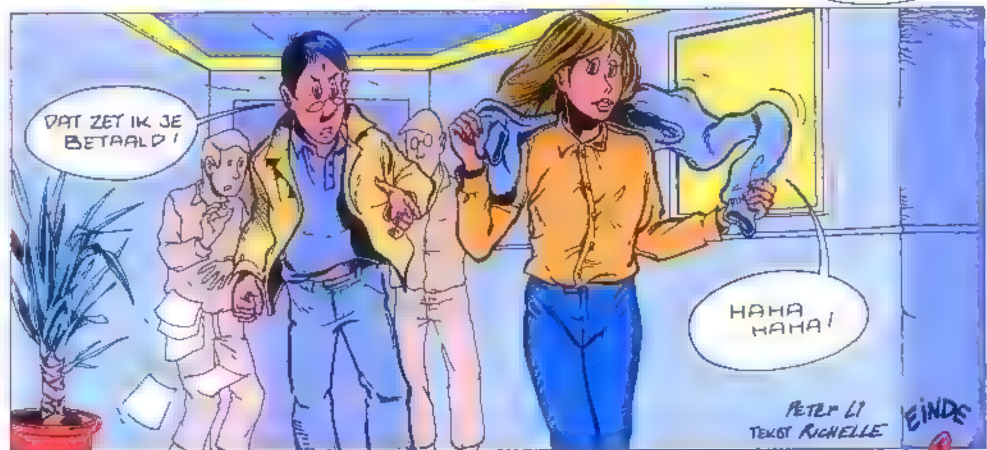

DOMMEL

DUPA

"DAAR KOMT DE PEDALOSAURUS" AAN BIJ DE BOEKHANDELAAR, MIJN 16e ALBUM IS PAS VERSCHENEN! (LOMB. UITG.)
?!?

EEN LUXEHOND ALS DE UWE DIENT HET NEUSJE VAN DE ZALM OP HOKKENGEBIED TE HEBBEN.
DAT IS EEN MUST
OH?
!

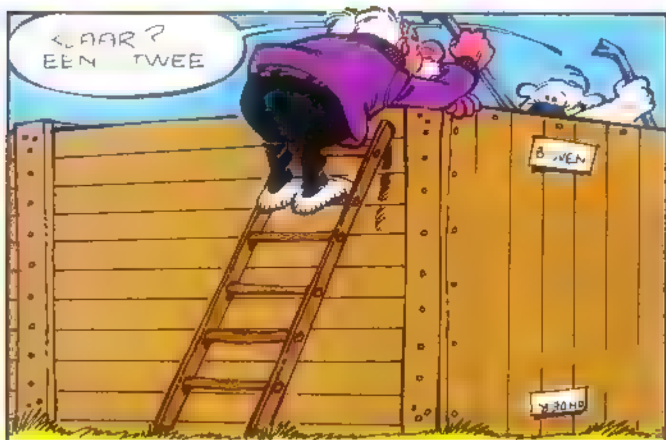
GEHEEL VERVAARDIGD UIT TROPISCH HOUT BESTAND TEGEN ALLES INCLUSIEF TERMIETEN EN KETTINGZAGEN.
EN ONMIDDELIJK LEVERBAAR
LUXE HOND
IK
IK VERMOEDDE HET ALTIJD AL

WAAR WACHT JE NOU OP MET DE POEN ?
EEN LUXEHOND MOET EEN LUXEHOK!
?
EN EEN LUXEBAAS OOK?
DEDJU!

U TEKENT DAAR, U BETAALT EN IK LEVER BINNEN DERTIG SECONDEN
ZUCHT

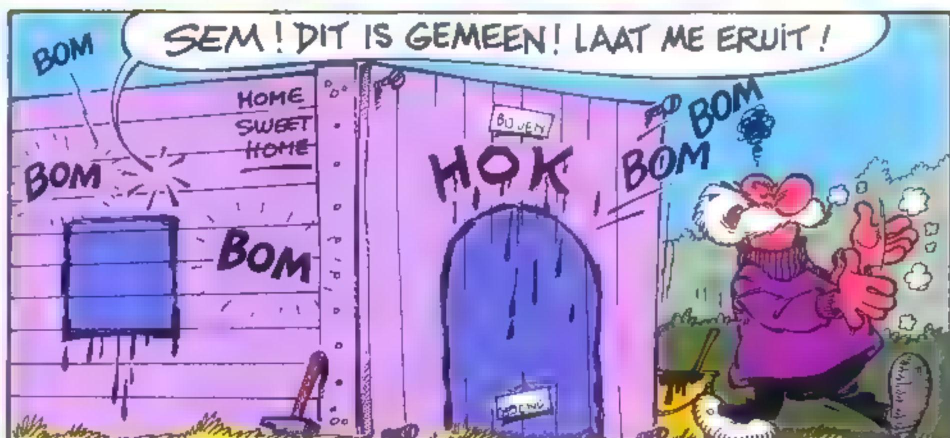
KLAAR? EEN TWEE
BOVEN
ONDER

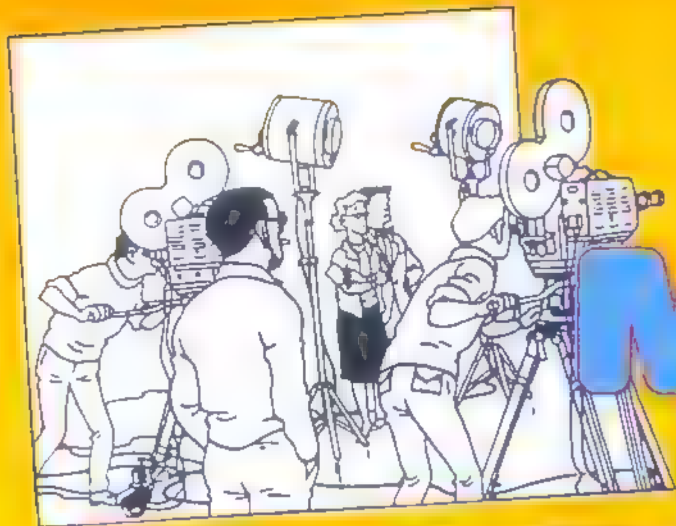
.. DRIE
Dak
raam
deur
!

MIJN ARME SEM, IK HEB DE INDRUK DAT DIE VERTEGENWOORDIGER JE TE GRAZEN HEEFT GEHAD.

SEM! DIT IS GEMEEN! LAAT ME ERUIT!
BOM
HOME SWEET HOME
BOM
BOM
BOVEN
HOK
BOM
BOM
ONDER

DE WARE GESCHIEDENIS VAN Malvira

Heel bescheiden en zonder triomfantelijk gejuich rukt Franstalig België steeds verder op in het internationale audiovisuele landschap. Alleen of in coproduktie met buitenlandse zenders, vervaardigt de RTBF culturele series en actualiteitsprogramma's die regelmatig bekroond worden op festivals. Het is echter vooral op het gebied van de kinder- en jeugdprogramma's dat de beste resultaten worden gehaald. De internationale faam van de Belgische stripmakers draagt ongetwijfeld veel bij aan die televisiesuccessen. De best geslaagde op dat gebied zijn de tekenfilmversies van de populairste papieren helden. De series «De Smurfen» en «Lucky Luke», gemaakt in samenwerking met de befaamde Amerikaanse Hanna en Barbera-studio's waar de beroemde «Tom en Jerry» vandaan komen, hebben een verspreiding tot ver buiten Europa. Heel wat onafhankelijke producenten ook werken samen met nationale televisiestations om hun plannen te verwezenlijken. Dat is bijvoorbeeld het geval met Belvision wat betreft «De avonturen van Kuifje», met Graphoui wat betreft «Quick en Flupke» en met Aligator-films wat betreft «Télé-Chat». En nu worden in de Brusselse RTBF-studio's, die voor de gelegenheid zijn omgebouwd tot een echte Hollywood-set, de opnamen voltooid van «De ware geschiedenis van Malvira», een coproduktie van de Franstalige tv-stations (A2, SRC, TSR) en de BRT. Behalve dat de serie vanaf het najaar 1988 zal worden uitgezonden in België, Frankrijk, Zwitserland en Canada, staat de saga van 26 afleveringen een zeer internationale carrière te wachten. Duitsland, Nederland en Engeland zijn al van plan hem op het programma te zetten. Er moet gezegd worden dat de makers kosten noch moeite hebben gespaard, zowel technisch als financieel. Meer dan 20 miljoen BF (f1 miljoen!) We kunnen dus gerust spreken van een superproduktie. In een schitterend middeleeuws decor, tussen de spots, de travelings en de camera's spraken we Patrick Chaboud, de schrijver en regisseur.

EEN VERBAZINGWEKKENDE FIGUUR

In België hoeft Malvira niet meer voorgesteld te worden. Sinds deze oude en enigszins opruiende, haveloze pop in 1981 voor het eerst verscheen in het onvergetelijke kinderprogramma «Lollipop» is ze een ware superster geworden. Maar in 1985 verdween «Lollipop» — en Malvira idem, een verlies dat hard aankwam bij heel wat kijkers.

Ik heb ontzettend veel brieven gekregen van mensen die haar vertrek betreurden,» zegt trouwens Patrick Chaboud, de schepper en bespeler van de pop. Er werden me ook veel vragen over haar gesteld. Dat bracht me ertoe haar te laten herleven. En om alle vragen te kunnen beantwoorden kwam ik op het idee de geschiedenis van die pop te schrijven, die immers tot op heden nog geen geschiedenis had. Zo komen we erachter dat ze van koninklijke bloe-

de is ! Ze is geboren aan het hof van het koninkrijk Laideronie, een land waar iedereen lelijk is. We maken dan kennis met haar ouders, wier regeringsperiode ten einde loopt. Want om de 42 jaar wordt er een lelijkheidswedstrijd georganiseerd om een nieuwe koning en koningin te kiezen. De koning, die er zijn hele leven van gedroomd heeft wielrenner te worden, is blij dat hij afstand van de troon mag doen. Maar de koningin wil er juist op blijven ! Ze probeert daarom met alle mogelijke middelen de organisatie van de volgende wedstrijd tegen te houden. Omdat er een wet bestaat die zegt dat ze mag doorregeren als ze het leven schenkt aan een kind dat nog lelijker dan zijzelf is en dat in staat is haar op te volgen, zorgt ze dat ze zo snel mogelijk een kind krijgt. En dat wordt Malvira ! Het vervelende is dat de kleine Malvira al gauw zin krijgt om koningin te worden... Haar moeder besluit daarom haar uit de weg te ruimen. Dat levert een heleboel staatsgrepen op, een ontvoering, enzovoort. Alles is goed, als Malvira maar verdwijnt. »

— Heb je die doldwaze jeugd helemaal zelf bedacht?

« Het uitgangsidee was van mij. Daarna heb ik het uitgewerkt samen met de leden van het Magic Land Theater, de troep poppenspelers-acteurs waartoe ik nu al bijna 15 jaar behoor. Het was mijn bedoeling over de jeugd van Malvira te vertellen, maar ook om een hele reeks hoofdfiguren te scheppen die de andere leden van de troep, die minstens zo getalenteerd zijn als ik, in staat zouden stellen zich meer te profileren. In feite is Malvira hier alleen maar een voorwendsel om een hele reeks personages te laten opdraven. Een ander kenmerk van het verhaal is dat geen van de hoofdrolspelers helemaal goed of helemaal slecht is. Ze zijn allemaal verknipt en sympathiek tegelijk, dapper en laf, gemeen en gulhartig... Ieder heeft de kwaliteiten van zijn tekortkomingen. De koningin is bijvoorbeeld van een duivelse wreedheid, maar ze heeft ook wel eens wroeging. Er is een kruidenier die misbruik

maakt van de oorlogen en staatsgrepen om een groot zwarte handel netwerk op te zetten. Iets in die geest.»

— Bij «Lollipop» had je het idee dat alles geïmproviseerd werd.

«Een groot deel van die uitzending was inderdaad volledig improvisatie. Dit maal was ik om redenen van coproduktie gedwongen een gestructureerd scenario te maken van enige nauwkeurigheid. Ik kon niet zo'n enorm budget vragen op basis van improvisaties! Bij de opnamen veranderen we het stramien naar gelang dat nodig is. De technische eisen verhinderen nog weleens dat we dat doen zoals we het zouden willen. Sommige vondsten die op papier leuk lijken, blijken in werkelijkheid tegen te vallen. Andere ideeën duiken spontaan op tijdens het werk. In «Lollipop» vonden we het leuk om elkaar als poppenspelers te verrassen.»

— Het was trouwens een heel bijzondere vorm van humor, die ook en misschien vooral bij volwassenen in de smaak viel...»

«De uitzending was bedoeld voor kinderen, en daarom hebben ze ons wel gevraagd ons een beetje te matigen. Meteen verminderde de kijkdichtheid aanzienlijk. De volwassenen keken namelijk niet meer! Het is waar dat we er niet keihard tegenaan gingen. We waren op zo'n punt van ondermijning gekomen dat we er beter mee konden stoppen. «Weldenkende» tv-kijkers die boze brieven schreven, de programmaleiding die vond dat we overdreven... Kortom we moesten wel stoppen. Volgens mij was dat een vergissing. En ook nu kunnen we, vanwege die coproduktie, niet keihard toeslaan. Sommige houden wel van die brutaliteit, maar anderen weer niet. De Canadezen of Zwitsers hebben andere pedagogische opvattingen dan de Fransen en Belgen. We moesten wat terughoudender zijn. Maar de situaties zijn zo dol dat ze een beetje de gewaagdheid van het onderwerp compenseren. Het is het principe van de tekenfilm, aangepast voor poppen. Een middeleeuwse «Muppet Show».»

— Ben je niet bang dat de dialogen in vertaling een hoop van hun smakelijkheid verliezen?

«Niet echt. Er zijn goede en slechte bewerkers. Zo vind ik bijvoorbeeld de Franse versie van de «Muppet Show» bijzonder geslaagd. De intonatie van de stemmen vind ik zelfs beter dan in het origineel. Nasynchroniseren van een tekenfilm of een poppenfilm is minder lastig dan wanneer het om echte mensen gaat. Omdat de lipbewegingen minder precies zijn lijkt het allemaal beter te kloppen.»

— En wat is nu eigenlijk de ware geschiedenis van Malvira?

« Ze is een figuur die ik heb gecreëerd voor het Magic Land Theater. Ze was bedoeld voor een voorstelling voor volwassenen maar ik liet haar ook in de kinderprogramma's optreden. Op een dag nodigde ik de producente Pauline Hubert uit om eens een van de voorstellingen te komen bekijken. Vreemd genoeg was het Malvira, die maar heel even optrad, die de meeste

aandacht van haar trok. Omdat ze op zoek was naar een poppenspeler voor haar uitzendingen, vroeg ze mij of ik mee wilde doen. En zo werd Malvira de tegenspeelster van Philippe Geluck, de schepper van de beroemde « Chat » die toen « Lollipop » presenteerde. Langzamerhand werd ze een van de sterren en vervolgens de ster. Zozeer dat Philippe zelfs een beetje in de schaduw kwam te staan. »

Interview J.-L. LECHAT
Foto's E. PONCIN

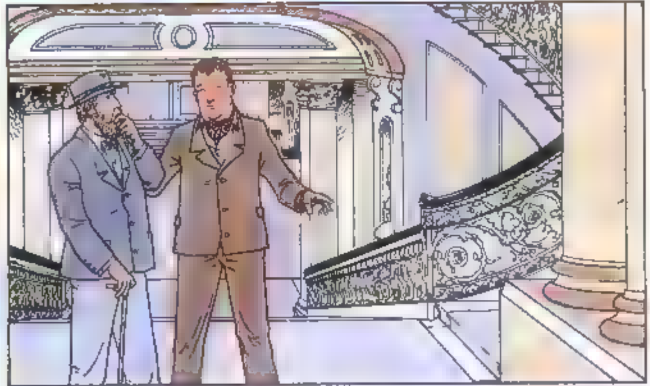
IAN KALEDINE

FERRY
JEAN-LUC VERNAL

SAMENVATTING: Bastet vertelt Stamford over het vreselijke komplot der Sulabieten die de mensen aanzetten elkaar onderling te doden. Majoor Stamford onthult haar dan de schuilplaats van Shark alias Schultz de Sulabiet. Shark die naar men zegt trouw de koning van Engeland bezoekt.

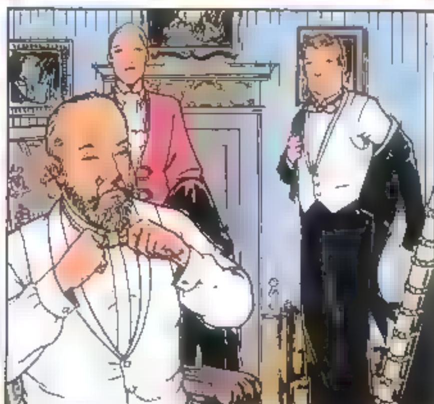
HET GROTE KOMPLOT

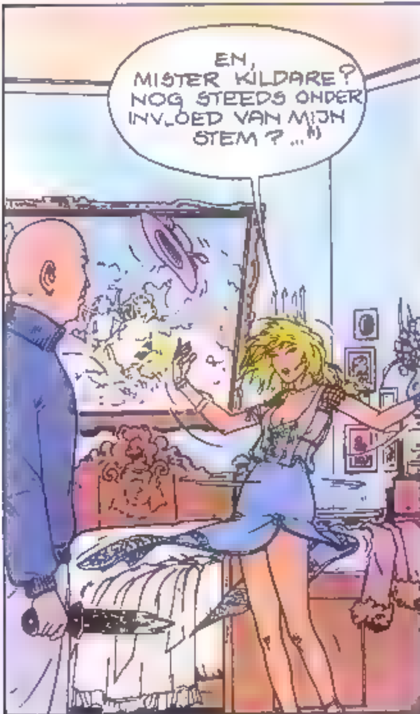

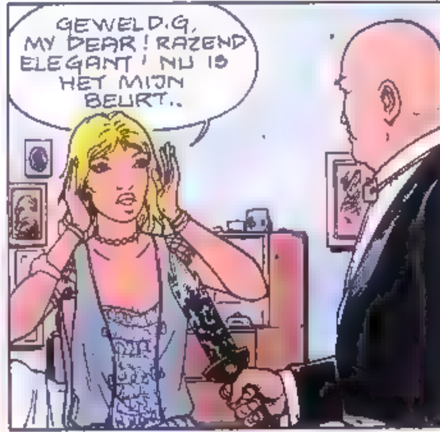
SLA OM

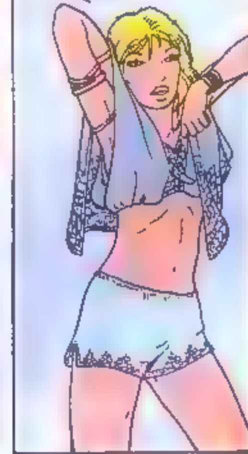

IAN KALEDINE

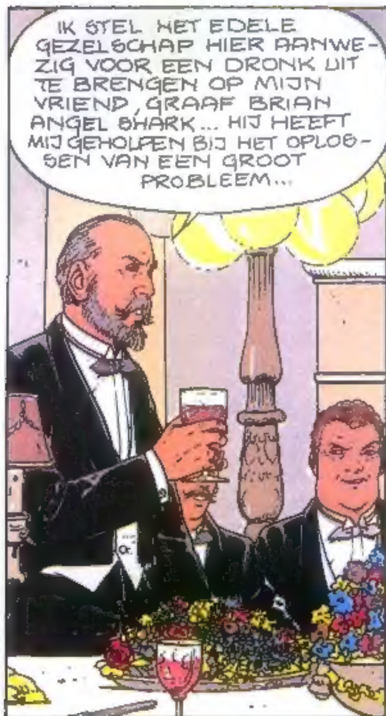

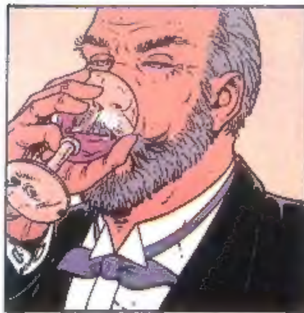

(1) LEES "HET GLOEIENDE MES"

DAN DOOD IK KONING EDWARD.

UITSTEKEND UITSTEKEND

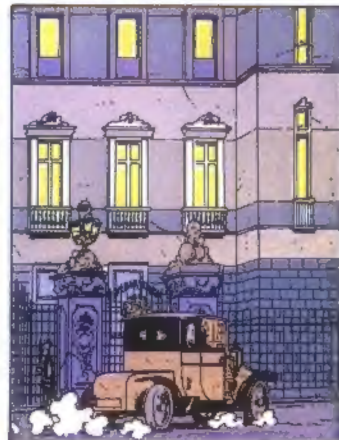

IK STEL HET EDELE GEZELSCHAP HIER AANWEZIG VOOR EEN DRONK UIT TE BRENGEN OP MIJN VRIEND, GRAAF BRIAN ANGEL SHARK... HIJ HEEFT MIJ GEHOLPEN BIJ HET OPLOSSEN VAN EEN GROOT PROBLEEM...

EN NU, VRIENDEN, VERZOEK IK U ALLEN BUCKINGHAM TE BEZOEKEN... DE TUINEN, DE SCHILDERIJENGALERIJ DIE U ONGETWIJFELD ZEER INTERESSANT ZULT VINDEN, DE KONINKLIJKE STALLEN... INTUSSEN ZAL HET BAL VOORBEREID WORDEN...

CLAC

SLA OM

IAN KALEDINE

46 PAGINA'S
BLAKEND VAN AVONTUUR
"HET GLOEIENDE MES"
MIJN LAATSTE ALBUM.

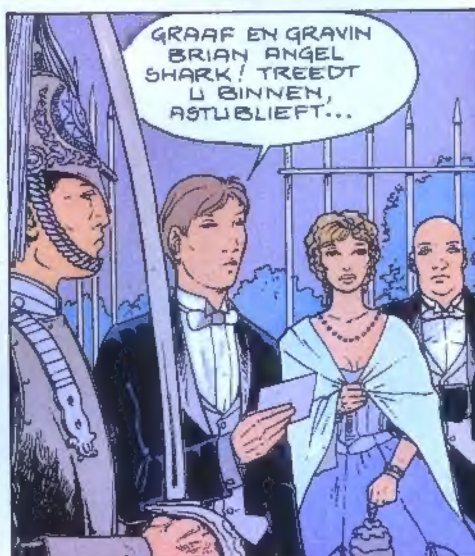

wordt vervolgd

WAT HANGT ER IN DE LUCHT?

Waarachtig, daar bevinden Ferragus en de Gravin zich op het bal!
Kan de waarde Kildare wel walsen?
Maakt Koning Edward er geen gebruik van om te veel te drinken?
Gaan Bastet en de Majoor het ei binnen?
Wie dirigeert de violen op het bal?
Zullen Ian Kaledine en Jane Headlong op het kasteel blijven wonen?
Werden er genoeg gebakjes voorzien voor de gasten?

ERNSTIGE VRAGEN!

Vanaf volgende week, zullen Ferry en Jean-Luc Vernal jullie enkele elementen van de vragen bijbrengen. Wees dus niet tè ongeduldig! Te meer, daar we een belangrijk historisch evenement bespoedigen die het aanzien van de wereld nogal zou kunnen veranderen... Maar sst!
Wel, waarom danst Shark niet? En waarop wacht Ferragus vooraleer een rondje te maken?

ISSN 0023 - 5024

DE LOMBARD UITGAVEN
P.-H. Spaaklaan 1-11, 1070 Brussel — Prk. 000-0190916-20
Uitgever: Lucien LOTTEFIER, Theodor Rooseveltstraat 46 1040 Brussel
Redactie: J.-L. VERNAL, Martine VIENNE
Fotogravure: DE SCHUTTER N.V.
Offsetdruk: DE BIEVRE, p.v.b.a. - Brasschaat

Advertenties voor België: Tel.: 02/522.56.00

ABONNEMENT
GELDT NIET VOOR NEDERLAND

	BELGIE	BUITENLAND	
		+ verzending	TOTAAL
3 maanden	520 BF	—	—

KUIFJE-NEDERLAND
Lombard Uitgaven Nederland B.V.
Postbus 341, 2100 AH Heemstede
Telefoon 023 - 290190 / 290192 / 280712
ABONNEMENTSOPGAVE/KLACHTEN
P.V.O.-abonnementen service
Postbus 77, 5126 ZH Gilze
Telefoon 01615-2940 toestel 411
Abonnementsprijs: 3 maanden: 32,50 fl.
Adreswijziging: **4 weken** van te voren **schriftelijke** opgave via wikkel rond KUIFJE
Annuleringen: opzegging **4 weken** vóór het einde van de abonnementstermijn **schriftelijk** opgeven
ADVERTENTIES
Special Media b.v.
Postbus 3300, 1001 CA Amsterdam Telefoon: 020-222 366

VOLGENDE WEEK

CLIFTON

als ster in
« DE LAATSTE VOORSTELLING »
opgenomen door Bédu
op een scenario van Bob de Groot

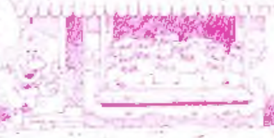
+

« CHINA IN STRIP »
3 korte verhalen van achter de Grote Muur

+

« DE SYRISCHE SLAVIN »
een extra lang verhaal
van J. Debruyne

EEN KNIPOOGJE
van ernst

PERSLUCHT

WIJ STAKEN TOT WE BARSTEN!